سال (18)   خميس 30 آڪٽوبر 2025ع 07 جمادي الاول 1447هه صفحا 6 - ملهه 30 ويهه   شمارو (39)

ABC Certified THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO-2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) خميس 30 آڪٽوبر 2025ع 07 جمادي الاول 1447هه صفحا 6 - ملهه 30 ويهه شمارو (76)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

پاڪستان جي سرحدي حدن جي ڀڃڪڙي خلاف افغانستان ۾ وڃي جواب ڏيڻ پيو ته ڏينداسين: وزير دفاع

طالبان رجيم، صرف پنهنجي قابض حڪمراني ۽ جنگي معيشت کي بچائڻ لاءِ افغانستان کي هڪ ٻي تڪرار ۾ ڌڪي رهي آهي. پاڪستان پنهنجي سرزمين تي ڪنهن به دهشتگرداڻي يا خودڪش حملي کي برداشت نه ڪندو

طالبان حڪومت قابض حڪمراني ۽ جنگي معيشت کي بچائڻ لاءِ افغانستان کي هڪ ٻي تڪرار ۾ ڌڪي رهي آهي، پاڪستان خلاف ڪنهن به مهم جوئي جو جواب سخت هوندو

افغان طالبان رجيم، مسلسل برادر ملڪن سان ڳالهين لاءِ درخواست ڪري رهي هئي، برادر ملڪن جي درخواست تي پاڪستان افغان طالبان رجيم سان امن خاطر ڳالهين جي آڇ کي قبول ڪيو

طالبان رجيم ۾ انتشار ۽ دوکو موجود آهي، پنهنجي ڪمزوري ۽ جنگي دعوت جي حقيقت ڄاڻيندي جنگ جو طبل وڄائي ظاهري طور افغان عوام ۾ پنهنجي بگڙيل ساک کي بچائڻ جي ناڪام ڪوشش ڪري رهيا آهن

جيستائين گريويارڊ آف ايمپائر جي بيانيي جو تعلق آهي، پاڪستان پاڻ کي هرگز ايمپائر نٿو چوي، حقيقت لهه آهي ته افغانستان طالبان جي ڪري پنهنجي ئي ماڻهن لاءِ هڪ قبرستان کان گهٽ ناهي

طالبان جا اهي ويڙهاڪ جيڪي خطي ۾ بدامني پکيڙڻ ۾ پنهنجو ذاتي فائدو ڏسي رهيا آهن سمجهي وٺن ته هنن شايد پاڪستاني عزم ۽ حوصلي کي غلط انداز ۾ ورتو آهي ۽ هو پنهنجي انجام جو حساب ضرور ڏسي: خواجه آصف

اسلام آباد (اي پي پي) دفاع واري وفاقي وزير خواجه محمد آصف افسوس جو اظهار ڪندي چيو آهي ته طالبان رجيم صرف پنهنجي قابض حڪمراني ۽ جنگي معيشت کي بچائڻ لاءِ افغانستان کي هڪ ٻي تڪرار ۾ ڌڪي رهي آهي پاڪستان پنهنجي سرزمين تي ڪنهن به دهشتگرداڻي
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

نائب وزيراعظم کي الجزائر جي پرڏيهي وزير احمد عاطف جو فون

پاڪستان - الجزائر لاڳاپن کي وڌيڪ مضبوط بڻائڻ ۽ گڏيل سهڪار تي اتفاق

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

وفاقي وزير محسن نقوي جي ايراني صدر ڊاڪٽر مسعود پزشڪيان سان ملاقات

پاڪستان ۽ ايران وچ ۾ گڏيل لاڳاپن، ٻطرفي تعاون ۽ خطي جي مجموعي صورتحال تي ڳالهيون

گهرو وزير، وزيراعظم محمد شهباز شريف طرفان ايراني صدر لاءِ نيڪ خواهشن ۽ خير سگالي جو پيغام پهچايو

ايران پاڪستان سان لاڳاپن کي خاص اهميت ڏئي ٿو ۽ پنهنجي پاڙي ملڪ پاڪستان جي تعاون کي ڪڏهن به وساري نٿو سگهي: ڊاڪٽر مسعود پزشڪيان

ايران ۽ پاڪستان وٽ تعاون کي هٿي ڏيڻ جا بي پناهه موقعا موجود آهن جن سان ٻنهي ملڪن جي عوام کي فائدو پهچي سگهي ٿو

تهران (اي پي پي) گهرو معاملن واري وفاقي وزير محسن نقوي گڏيل ڏينهن ايران جي صدر ڊاڪٽر مسعود پزشڪيان سان
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

رياض: رياض جو گورنر وزيراعظم شهباز شريف کي الوداع چئي رهيو آهي

اي چالان انهي وٽ ويندو جنهن جي نالي تي گاڏي جي رجسٽريشن هوندي: ضياءَ لنجار

ڪراچي ۾ ٽريفڪ سگنلز سان گڏ لڳل ڪيمرائون هڪ مهيني ۾ فعال ڪري ڇڏينداسين

ٽريفڪ پوليس سان گڏ جي مختلف علائقن ۾ ڊرائيونگ لائسنس سينٽرز به ناهي رهيا آهيون

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي گهرو وزير ضياءَ لنجار چيو آهي ته اي چالان انهي وٽ ويندو جنهن جي نالي تي گاڏي جي
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

پيٽروليم وزير علي پرويز ملڪ جون بنگلاديش جي اعليٰ عملدارن سان ملاقاتون

وفاقي وزير علي پرويز ملڪ، پرڏيهي معاملن واري صلاحڪار محمد توحيد حسين سان ملاقات ڪئي

ملاقات ۾ ٻطرفي واپاري تعاون کي وڌائڻ ۽ توانائي جي شعبن ۾ گڏيل تعاون تي خيالن جي ڏي وٺ

ڍاڪا (اي پي پي) پيٽروليم واري وفاقي وزير علي پرويز ملڪ ڍاڪا ۾ بنگلاديش جي اعليٰ عملدارن سان اهم ملاقاتون
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

سپريم ڪورٽ پاران شبلي فراز ڪيس ۾ پشاور هاءِ ڪورٽ جو فيصلو ڪالعدم قرار

اسلام آباد (اي پي پي) سپريم ڪورٽ جي
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

فيلڊ مارشل عاصم منير هڪ عظيم فائٽر آهي: آمريڪي صدر ٽرمپ جي واڪاڻ

پاڪستان ۽ ڀارت کي چيو ته جيڪڏهن هو جنگ ڪندا ته آمريڪا انهن سان واپاري معاهدا نه ڪندو

پاڪستان جو وزيراعظم به بهترين انسان آهي، انهي وٽ هڪ فيلڊ مارشل آهي جيڪو تمام گهڻو زبردست فائٽر آهي

مودي سان منهنجي سٺي دوستي آهي، مان انهي جو احترام ڪريان ٿو هو هڪ قاتل ۽ تمام سخت قسم جو انسان آهي

واشنگٽن (م ڊ) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ دعويٰ ڪئي آهي ته منهنجي مداخلت ڪان پوءِ ڀارت ۽ پاڪستان جي وچ ۾ امڪاني جنگ رڪجي وئي هئي هن چيو آهي ته ٻنهي ملڪن جي وچ ۾ جنگ جي دوران
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ تاج حيدر پل کي کوليو ويو، حڪومت عوام کي سهولتون ڏيڻ چاهي ٿي: شرجيل ميمڻ

هن پل جي افتتاح سان ڪورنگي جي صنعتي ۽ پرپاسي وارن علائقن جي ماڻهن کي سهولت ملندي

عالمي بينڪ جي سهڪار سان ييلو لائن بي آر ٽي منصوبي تي ڪم تيزي سان جاري آهي

شڪارپور، خيرپور ۽ نوشهرو فيروز ۾ پيپلز بس سروس شروع ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي: صوبائي وزير

ڪراچي (رپورٽ: راهب ڳاهو) سنڌ حڪومت قيوم آباد چورنگي جي پرسان تاج حيدر پل کي عوام لاءِ کوليو آهي سنڌ جي سينئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سينئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ تاج حيدر پل جو معائنو ڪري رهيو آهي

اسٽاڪ ايڪسچينج ۾ ٻاڙائي جو رجحان، 100 انڊيڪس 1635.97 پوائنٽس جي گهٽتائي

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان اسٽاڪ
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ شهرين تي اي-چالان لاڳو ڪرڻ خلاف ايم ڪيو ايم ميمبر پاران سنڌ اسيمبلي ۾ التوا جي تحريڪ جمع

ڪراچي (بيورو رپورٽ) شهرين تي اي-
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

اسرائيل فوج جي غزا ۾ ٻيهر وحشياڻي بمباري، 46 ٻارن ۽ عورتن سميت 104 فلسطيني شهيد، 253 زخمي

نيتن ياهو جي حڪم تي اسرائيلي جهازن غزا شهر تي ٻيهر فضائي حملا شروع ڪري ڇڏيا، اسرائيلي فوج غزا شهر ۾ مختلف هنڌن تي حملا ڪيا، هڪ ميزائل الشفا اسپتال جي ڀرسان ڪريو

اسرائيل جي بمباري ۾ ٻارن ۽ عورتن سميت 104 فلسطيني شهيد ٿي ويا، ٻارن جو تعداد 46 ۽ عورتن جو انگ 20 آهي، هڪ وڊيو ۾ اسپتال اندر ڪيترائي عورتن ۽ ٻارن جا لاش ڏيکاريا ويا

ڪارروائي حماس طرفان جنگبندي معاهدي جي ڀڃڪڙي جي جواب ۾ ڪئي، حماس ڪمانڊر سميت ڪيترن ميمبرن کي نشانو بڻايو، هٿيارن جي ڊيپو ۽ حماس جي سرنگهن کي به تباهه ڪيو آهي: اسرائيل

هاڻ اسرائيل جنگبندي معاهدي تي عملدرآمد ڪندو، تنهن هوندي به ڪنهن به قسم جي خلاف ورزي جي صورت ۾ ڀرپور جواب ڏنو ويندو: اسرائيل جي 104 فلسطينين جي شهادت بعد اعلان ڪيو

غزا (مانيٽرنگ ڊيسڪ) اسرائيلي وزيراعظم نيتن ياهو جي حڪم ڪاٽيو اسرائيلي جهازن جي غزا شهر تي ڪيل وحشياڻي بمباري ۾ 100 کان وڌيڪ فلسطيني شهيد ٿي ويا. گڏيل ڏينهن نيتن ياهو اسرائيلي فوج کي غزا ۾ وڏن حملن جو حڪم ڏنو هو اسرائيلي ميڊيا موجب اهو فيصلو حماس طرفان جنگبندي معاهدي جي ڀڃڪڙي جي جواب ۾ ڪيو ويو نيتن ياهو
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي سيڪريٽري دفاع سيد حسنين حيدر ڊپٽي ڪمانڊنٽ پاڪستان نيوي وار ڪاليج سان گڏجاڻي ڪري رهيو آهي

خيبر پختونخوا مان سينيٽ جي جنرل سيٽ تي ٿيندڙ چونڊ لاءِ تياريون مڪمل

پولنگ صبح 9 وڳي کان شام 4 وڳي تائين ٿيندي، 3 اميدوارن ۾ مقابلو ٿيندو

پشاور (اي پي پي) خيبر پختونخوا مان سينيٽ جي جنرل سيٽ تي ٿيندڙ چونڊ لاءِ سموريون تياريون مڪمل ڪيون ويون آهن
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

پاڪستان ايران طرفان ٻطرفي واپاري حجم کي وڌيڪ وڌائڻ تي اتفاق ڪيو ويو

سنڌ جي گورنر سان ايران جي نئين مقرر ٿيل قونصل جنرل اڪبر عيسيٰ زاده ملاقات ڪئي

ايران پاڪستان کي خطي ۾ اقتصادي ۽ ثقافتي طور تي مستحڪم ڏسڻ چاهي ٿو: قونصل جنرل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) گورنر سنڌ ڪامران
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

گورنر سنڌ زرعي آمدني ٽيڪس ايڪٽ ترميمي "آرڊيننس" جاري ڪري ڇڏيو

ايڪٽ ۾ صوبي جي هارين کي زرعي آمدني تي ٽيڪس جي مد ۾ رليف فراهم ڪيو ويو

زرعي آمدني ٽيڪس جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ 15 نومبر 2025 مقرر ڪئي وئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) گورنر سنڌ ڪامران
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

پاڪستان پاران غزه ۾ اسرائيلي قابض فوج جي نئين حملن جي شديد مذمت

اسرائيلي جنگبندي جي خلاف ورزين کي فوري بند ڪرڻ کي يقيني بڻائي: پاڪستان

ڪارروايون عالمي قانون جي واضح خلاف ورزي سان گڏوگڏ تازو ئي طئي ٿيندڙ امن معاهدي جي پڻ خلاف ورزي آهن

1967ع کان اڳ جي سرحدن تي ٻڌل آزاد، خودمختيار ۽ لاڳاپيل رياست فلسطين قائم ڪرڻ لاءِ پنهنجي اصولي موقف جو ورجاءُ ڪريون ٿا

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان غزه ۾ اسرائيلي قابض فوج جي نئين حملن جي شديد مذمت ڪئي آهي جنهن جي نتيجي ۾ عام شهري شهيد ٿيا. پرڏيهي آفيس جي ترجمان ڪالهه اربع ڏينهن جاري بيان
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

گڏيل قومن پاران پاڪستان ۽ افغانستان وچ ۾ ڳالهيون ناڪام ٿيڻ تي ڳڻتي جو اظهار

اميد ڪريون ٿا ته ٻنهي پاڙيسري ملڪن وچ ۾ جنگبندي برقرار رهندي ۽ جنگ ٻيهر شروع نه ٿيندي: گڏيل قومون

گڏيل قومون (اي پي پي) گڏيل قومن، پاڪستان ۽ افغانستان وچ ۾ استنبول ۾
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

افغان طالبان افغانستان جي عوام کي غير ضروري جنگ ۾ ڌڪڻ چاهين ٿا: وفاقي وزير اطلاعات

افغان طالبان سان ڪيترائي ڀيرا ڳالهيون ڪيون پر افغان ڌر پاڪستان جي نقصانن کان لاتعلق رهي آهي

پاڪستان جو صبر جو پيالو ڀرجي چڪو آهي، قطر ترڪي ۽ ٻين دوست ملڪن جي مخلصاڻين ڪوششن جا ٿورائتا آهيون

افغان حڪومت کي قائل ڪرڻ لاءِ مخلصاڻيون ڪوششون ڪيون ته هو پاڪستان خلاف دهشتگرد گروپن کي هٿيار طور استعمال ڪرڻ کان پاسو ڪري

اسان پنهنجي عوام کي دهشتگردي جي لعنت کان محفوظ رکڻ لاءِ سڀئي ضروري قدم کڻنداسين: وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ

اسلام آباد (اي پي پي) اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ چيو آهي ته افغان طالبان افغانستان جي عوام کي هڪ غير ضروري جنگ ۾ ڌڪڻ چاهين ٿا، پاڪستان سدائين افغانستان جي عوام جي امن ۽ خوشحالي لاءِ قربانيون ڏنيون آهن ان افغان طالبان سان ڪيترائي ڀيرا ڳالهيون ڪيون پر افغان ڌر پاڪستان
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم يوٿ پروگرام جو چيئرمين راڻا مشهود قومي جهنڊو جهولائيندي

سيڪيورٽي فورسز جو ڪرم ۾ آپريشن، 7 دهشتگرد مارجي ويا، ڪئپٽن سميت 6 جوان شهيد

سيڪيورٽي فورسز ڪرم جي علائقي دوگار ۾ ڀارتي حمايت يافته دهشتگردن جي موجودگي جي اطلاع تي ڪارروائي ڪئي

دهشتگردن سان فائرنگ جي ڏي وٺ دوران پاڪ فوج جو 24 سالن جو ڪئپٽن نعمان سليم ۽ ٻيا 5 جوان شهيد ٿي ويا

شهيد ٿيل پاڪ فوج جي جوانن ۾ سنڌ سان تعلق رکندڙ شڪارپور واسي سپاهي اعجاز علي ۽ خيرپور جو محمد شهباز شامل

پشاور (م ڊ) ڪي پي ڪي جي ضلعي ڪرم ۾ سيڪيورٽي فورسز پارٽي پراڪسي خارجين خلاف ڪارروائي ڪري 7 دهشتگردن کي ماري ڇڏيو فائرنگ جي ڏي وٺ ۾ ڪئپٽن سميت پاڪ فوج جا 6
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

سنڌ ڪابينا ڪفايت شعاري جي اصولن کي پاليسي جو بنيادي حصو بڻايو آهي؛ شرجيل ميمڻ

سرڪاري گاڏين جي خريداري، مرمت ۽ استعمال جي هر مرحلي ۾ شفافيت کي يقيني بڻايو ويندو

سمورن کاتن کي پنهنجن خرچن ۾ گهٽتائي ۽ مالي نظم و ضبط تي عملدرآمد يقيني بڻائڻو پوندو

سرڪاري گاڏين جي ذاتي يا غير مجاز مقصدن جي استعمال خلاف سخت ڪارروائي ڪئي ويندي

ڪراچي (رپورٽ: مجيد عباسي) ڪفايت شعاري بابت سنڌ ڪابينا جي ذيلي ڪاميٽي جو اجلاس سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ جي صدارت هيٺ ٿيو. اجلاس ۾ مڪاني ادارن واري صوبائي وزير سيد ناصر حسين شاهه، قانون پارلياماني ۽ گهرومعاملن واري صوبائي وزير ضياء الحسن لنجار، ايڪسائيز ۽ ٽيڪسيشن واري صوبائي وزير مڪيش ڪمار چاولا، جيل خانه جات ۽ ورڪس اينڊ سروسز واري صوبائي وزير علي حسن زرداري، لاڳاپيل کاتن جا سيڪريٽرين ۽ اعليٰ آفيسرن شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ مختلف کاتن پاران سرڪاري گاڏين جي الاٽمينٽ ۽ استعمال بابت تفصيلي جائزو ورتو ويو. ڪاميٽي طرفان قانون، پارلياماني امور، بلديات، داخلا، اطلاعات، اينٽي ڪرپشن ۽ يونيورسٽيز اينڊ بورڊز واري وزارتن لاءِ نئين گاڏين جي خريداري، ضرورت ۽ مالي اثرن تي بحث ڪيو ويو. اجلاس دوران ڳالهائيندي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو ته ڪابينا ڪفايت شعاري جي اصولن کي پنهنجي پاليسي جو بنيادي حصو بڻايو آهي. سرڪاري گاڏين جي خريداري، مرمت ۽ استعمال جي هر مرحلي ۾ شفافيت کي يقيني بڻايو ويندو. جن کاتن کي گاڏين جي سخت ضرورت آهي انهن کي سهولت ڏني ويندي، جڏهن ته غير ضروري خرچن کان پاسو ڪرڻ اٽل آهي. هن وڌيڪ چيو ته وزيراعليٰ سنڌ جي هدايت مطابق سمورن کاتن کي پنهنجن خرچن ۾ گهٽتائي ۽ مالي نظم و ضبط تي عملدرآمد يقيني بڻائڻو پوندو. هر کاتي جي موجوده گاڏين جي تعداد، حالت ۽ ضرورت بابت مڪمل رپورٽ پيش ڪئي وڃي ته جيئن ضرورت جي بنياد تي فيصلا ڪري سگهجن. شرجيل انعام ميمڻ آفيسرن کي هدايت ڪئي ته سرڪاري گاڏين جي ذاتي استعمال يا غير مجاز مقصدن خلاف سخت ڪارروائي ڪئي وڃي. سڀني گاڏين جو ڊجيٽل ريڪارڊ تيار ڪيو وڃي ته جيئن نگراني وڌيڪ مؤثر ۽ شفاف بڻائي سگهجي.

ٽريفڪ قانونن جي ڀڃڪڙي تي ڏنڊ ڪريشن ۾ قانون جو نفاذ آهي؛ سعديه جاويد

ايم ڪيو ايم اڳواڻ عوام کي قانون نه ٽوڙڻ ۾ ان جي پاسداري ڪرڻ جي ترغيب ڏيڻ گهرجي

پيپلز پارٽي جي سنڌ حڪومت قانون جي حڪمراني تي يقين رکي ٿي؛ صوبائي ترجمان

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايم ڪيو ايم اڳواڻن جي بيان تي سنڌ حڪومت جي ترجمان سعديه جاويد جو ردعمل چيو آهي ته ٽريفڪ قانونن جي ڀڃڪڙي تي ڏنڊ ڪريشن ناهي آهي قانون جو نفاذ آهن قانون سڀني لاءِ برابر آهي ڪا به سياسي پارٽي مستثنيٰ ناهي ايم ڪيو ايم اڳواڻ عوام کي قانون نه ٽوڙڻ پر ان جي پاسداري ڪرڻ جي ترغيب ڏيڻ گهرجي. سعديه جاويد چيو ته روڊن تي نظم و ضبط برقرار رکڻ سنڌ حڪومت جي ذميواري آهي ايم ڪيو ايم اڳواڻن جو بيان بيوقوفي ۽ عوام کي گمراهه ڪرڻ جي ڪوشش آهي پيپلز پارٽي جي حڪومت قانون جي حڪمراني تي يقين رکي ٿي ڪريشن تي نه ٽريفڪ پوليس قانون موجب پنهنجا فرض ادا ڪري رهي آهي سعديه جاويد چيو ته شهرين جي حفاظت ۽ نظم و ضبط برقرار رکڻ لاءِ جرمانو ضروري آهن سياسي پوائنٽ اسڪورنگ بدران عوامي شعور اجاگر ڪيو وڃي سنڌ حڪومت ادارن کي مضبوط ڪري رهي آهي ۽ قانون لاڳو ڪندڙن جي حوصلا افزائي ڪري رهي آهي.

ڪراچي ۾ اي ٽڪيٽنگ سسٽم ڊي آءِ جي ٽريفڪ جي گاڏي جو به چالان ڪاٽي ڇڏيو

لياري ايڪسپريس وي تي گارڊن انٽرچينج تان لهڻ دوران گاڏي جو چالان جاري ڪيو ويو

ڊي آءِ جي ٽريفڪ گاڏي ۾ نه هو، ڊرائيور سيٽ بيلٽ بنا گاڏي هلائي رهيو هو ته هزار جو چالان

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ تازو لاڳو ڪيل جديد فيس ليس اي-ٽڪيٽنگ سسٽم ڊي آءِ جي ٽريفڪ پير محمد شاهه جي گاڏي لاءِ چالان ٽڪيٽ پڻ جاري ڪئي. لياري ايڪسپريس وي تي گارڊن انٽرچينج تان لهڻ دوران ڊي آءِ جي ٽريفڪ پوليس جي گاڏي جو چالان جاري ڪيو ويو ڊي آءِ جي ٽريفڪ جي گاڏي سنڌس ڊرائيور هلائي رهيو هو جڏهن ته ڊي آءِ جي ٽريفڪ گاڏي ۾ نه هو ۽ سنڌس اسڪواڊ گارڊن هيڊ ڪوارٽر ۾ ڪيس وٺڻ لاءِ اچي رهيو هو سيٽ بيلٽ نه پائڻ جي خلاف ورزي تي چالان ڊرائيور تي 10,000 هزار رپيا جرمانو ڪيو ويو. ٽريفڪ پوليس جي ترجمان موجب ڪو به قانون کان مٿانهون ناهي ۽ ضابطن جي ڀڃڪڙي ڪندڙن خلاف بي قاعدي ڪارروائي ڪئي ويندي. ٽريفڪ پوليس شهرين کي اپيل ڪري ٿي ته پنهنجي ۽ ٻين جي حفاظت لاءِ ٽريفڪ ضابطن تي عمل ڪن ۽ هميشه سيٽ بيلٽ استعمال ڪن.

ڪراچي ۾ شهري ڦر دوران پوليس پهچي وئي، مقابلي ۾ هڪ ڦورو مارجي ويو

ٻن موٽرسائيڪلن تي سوار 4 جوابدارن بينڪ مان پئسا ڪڍندڙ شهري کان ڦرڻ جي ڪوشش ڪئي

مرڪزي تي پهتل پوليس اهلڪارن جوابدارن جو پيڇو ڪيو فائرنگ ۾ هڪ ڦورو مارجي ويو هڪ گرفتار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي علائقي نيو ڪراچي ۾ موٽرسائيڪلن تي سوار هٿياربند ڦورن شهري کي ڦرڻ جي ڪوشش ڪئي ته پوليس پهچي وئي پوليس اهلڪارن پاران پيڇو ڪرڻ تي فرار ٿيندڙ ڦورن پوليس تي فائرنگ ڪئي جنهن کان پوءِ پوليس جوابي ڪارروائي ڪئي جنهن جي نتيجي ۾ هڪ ڦورو مارجي ويو جڏهن ته ساٿي کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويو. وڌيڪ ۾ ٻن موٽرسائيڪلن تي سوار چار جوابدارن بينڪ مان پئسا ڪڍندڙ شهري کي ڦرڻ جي ڪوشش ڪئي. پوليس جو چوڻ آهي ته به جوابدار فرار ٿي ويا آهن ۽ انهن کي گرفتار ڪرڻ لاءِ ڪوششون جاري آهن.

ڪراچي ۾ پيپلز پارٽي کي وڌيڪ مضبوط ۽ مقامي نمائندن کي بااختيار بڻائڻ جو عزم

صوبائي صدر صدر نثار کهڙو جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ مختلف تنظيمي فيصلا ڪيا ويا

اڳواڻن ۽ ڪارڪنن جي شموليت شفافيت ۽ ميرٽ جي بنياد تي يقيني بڻائي وڃي؛ هدايت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي سنڌ جو هڪ اهم تنظيمي اجلاس ٿي گذريو. اجلاس جي صدارت پ پ سنڌ جي صدر نثار کهڙو ڪئي اجلاس ۾ جنرل سيڪريٽري پ پ سنڌ سينيٽر وقار مهدي، صدر پ پ ڪراچي ڊويزن سعيد غني، جنرل سيڪريٽري پ پ ڪراچي ڊويزن رئوف ناگوري ۽ انفارميشن سيڪريٽري پ پ ڪراچي ڊويزن ڊاڪٽر شرميلا فاروقي شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ ضلعي اوڀر، ضلعي ڪورنگي ۽ ضلعي ڪياماڙي جي صدرن جنرل سيڪريٽرين ۽ انفارميشن سيڪريٽرين به شرڪت ڪئي.

اتر ڪوريا پاران سمنڊ کان زمين تي مار ڪندڙ اسٽريٽجڪ ڪروز ميزائل جو ڪامياب تجربو

پيانگ يانگ (اي پي پي) اتر ڪوريا سمنڊ کان زمين تي مار ڪندڙ اسٽريٽجڪ ڪروز ميزائل جو ڪامياب تجربو ڪيو آهي. پرڏيهي خبرن ادارن مطابق اهو تجربو بيت نما ڪوريا جي اولهندي سامونڊي علائقي ۾ ڪيو ويو. رپورٽ ۾ ٻڌايو ويو آهي ته اهو ميزائل هڪ سامونڊي جهاز تان عمودي انداز ۾ فائر ڪيو ويو ۽ 7,800 سيڪنڊ دائين پنهنجي مقرر رستي تي ادام ڪندي هدف کي ڪاميابي سان نشانو بڻايو.

وفاقي حڪومت سوئي گئس جي ڪنيڪشن تي لڳل پابندي ختم ڪري عوام دوست فيصلو ڪيو آهي؛ لاڙڪاڻي جا عملدار

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ سوئي سدرن گئس ڪمپني جي عملدار سلمان صديقي کاتي جي آفيسرن شاهد شيخ، رميش ڪمار، فقير غلام علي، محمد امين ۽ ٻين سان گڏجي لاڙڪاڻو پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي چيو آهي ته وفاقي حڪومت طرفان سال 2021ع کان وٺي سوئي گئس جي نئون ڪنيڪشن تي لڳل پابندي ختم ڪري عوام دوست فيصلو ڪيو آهي.

نائين ڪلاس جي نتيجن ۾ مجموعي نمبر ۽ گريڊ جاري نه ڪرڻ جو سخت نوٽيس

صوبائي وزير اسماعيل راهو چيئرمين ميٽرڪ بورڊ کان تحريري وضاحت طلب ڪري ورتي

نمبر ۽ گريڊ ظاهر نه ڪرڻ شاگردن ۽ والدين ۾ پريشاني ۽ شڪ پيدا ڪري رهيو آهي؛ صوبائي وزير

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صوبائي وزير يونيورسٽيون ۽ تعليمي بورڊ سنڌ محمد اسماعيل راهو سيڪنڊري ايجوڪيشن بورڊ ڪراچي پاران سال 2025 جي نائين ڪلاس جي نتيجن ۾ مجموعي نمبر ۽ گريڊ جاري نه ڪرڻ جو سخت نوٽيس ورتو آهي ۽ ڏينهن اندر چيئرمين ميٽرڪ بورڊ کان تحريري وضاحت طلب ڪئي آهي.

ايجوڪيشن سٽي کي 10 هزار ايڪڙ وڌيڪ زمين ڏيڻ خلاف ڳوٺاڻن ۽ زميندارن جو مظاهرو

سوين ڳوٺاڻن ۽ زميندارن ضياءالدين يونيورسٽي اڏو ڏرڻو هٽي روڊ بلاڪ ڪري ڇڏيو

اسان کي ايجوڪيشن سٽي نه پر زراعت سٽي جي ضرورت آهي، حڪومت فيصلي تي نظرثاني ڪري؛ اڳواڻ

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ ايجوڪيشن سٽي کي 10 هزار ايڪڙ وڌيڪ زمين ڏيڻ خلاف سوين ڳوٺاڻن ۽ زميندارن لنڪ روڊ تي احتجاجي ريلي ڪڍي ضياءالدين يونيورسٽي اڏو ڏرڻو هٽي روڊ بلاڪ ڪري ڇڏيو.

وڏي وزير پاران سي ايس ايس ۾ ڪامياب نابين اميدوار کي فارن سروس ۾ شموليت تي واڌايون

اکين کان محروم سي ايس ايس ڪامياب اميدوار ارل حسين وزيراعليٰ هائوس ۾ ملاقات ڪئي

خاص ماڻهن جون وڏيون ڪاميابيون سنڌ حڪومت جي ڀلائي ڪوششن جو نتيجو آهن؛ مراد علي شاهه

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه 27 ورهين جي اکين کان محروم سي ايس ايس ڪامياب اميدوار ارل حسين سان اربع ڏينهن وزيراعليٰ هائوس ۾ ملاقات ڪئي ۽ کيس پاڪستان جي فارن سروس ۾ شموليت تي دل جي گهراين سان واڌايون ڏنيون. ارل حسين سي ايس ايس جو امتحان 2024ع جي بيچ ۾ ڪاميابي سان پاس ڪيو ۽ کيس سنڌس پهرين ترجيح مطابق فارن سروس آف پاڪستان ۾ مقرر ڪيو ويو آهي.

لاڙڪاڻو: رائيس ڪئنال ۾ وهنجندي چوٿين ڪلاس جو شاگرد ٻڏي ويو، ڳولا جاري

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر جي سول لائين ٿاڻي جي حد ميروخان رسول آباد پرسان پيادل پل رائيس ڪئنال ۾ وهنجڻ دوران ميروخان ميروخان چوڪ واري علائقي جو رهواسي چوٿين ڪلاس ۾ پڙهندڙ 10 سالن جو ٽينگر حسن پٽ منظور بروهي ٻڏي ويو اطلاع تي ريسڪيو 1122 جي ٽيم ۽ ڪوبن پهچي ٽينگر جي ڳولا ڪئي پر ان جي باوجود ٽينگر جو ڏس پتو نه پئجي سگهيو.

افغانستان ۽ قازقستان جي ڪمپنين وچ ۾ سهڪار کي هٿي وٺرائڻ لاءِ معاهدن تي صحيحون

آستانا (اي پي پي) افغانستان ۽ قازقستان جي وچ ۾ اقتصادي ۽ واپاري لاڳاپن کي هٿي وٺرائڻ بابت ڪيترن ئي مفاهمتي يادداشتن (ايم او يوز) تي صحيحون ڪيون ويون آهن. پرڏيهي ميڊيا مطابق افغانستان جي صنعت ۽ واپار واري وزارت ٻڌايو ته اهي معاهدا ٻنهي ملڪن جي 15 ڪمپنين وچ ۾ قازقستان جي شهر شمڪينٽ ۾ طئي ٿيا، جنهن جي ماليت 36 ڪروڙ آمريڪي ڊالر آهي.

ڪراچي ۾ ڊپٽي ميئر سان جماعت اسلامي جي وفد جي ملاقات، شهري مسئلن، بلدياتي خدمتن بابت ڳالهيون

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڊپٽي ميئر ڪراچي سلمان عبدالله مراد سان بلديه عظميٰ ڪراچي جي ڪائونسل ۾ اپوزيشن ليڊر سيف الدين ايڊووڪيٽ جي اڳواڻي ۾ جماعت اسلامي جي هڪ وفد پنهنجي آفيس ۾ ملاقات ڪئي.

ڪراچي؛ جهنگ ۾ باهه لڳڻ سبب هڪ ڇڙو ساهه ٻوساٽجڻ سبب فوت ۽ زخمي

يونيورسٽي پويان گلشن نور ويجهو جهنگ ۾ ڇڙو باهه لڳل باهه تيزي سان پکڙجي وئي

ساهه ٻوساٽجڻ سبب 52 سالن جو رفيق ولد محمد شريف فوت ٿي ويو ۽ ٻه ڄڻا زخمي ٿي پيا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي يونيورسٽي جي پويان واقع گلشن نور جي ويجهو جهنگ ۾ باهه لڳي وئي ۽ سڪل ٻوٽن جي ڪري اها تيزي سان پکڙجي وئي.

ڪراچي ۾ فش هاربر تي مهاڻن جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪيا ويندا؛ محمد علي ملڪاڻي

شڪار کان وٺي مڇي مارڪيٽ تائين درپيش مسئلن کي ايف سي ايس سان گڏجي حل ڪنداسين

مهاڻن کي هر ممڪن سهولت ڏينداسين جنهن سان هو معاشي گذر جاري رکي سگهن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي فش هاربر تي ماهيگيرن سان پيش ايندڙ مسئلن کي ترجيحي بنيادن تي حل ڪيو ويندو. شڪار کان وٺي مڇي مارڪيٽ تائين درپيش مسئلن کي اسان ايف سي ايس سان گڏجي حل ڪنداسين.

بقايا	1	فون

بقايا	18	جمع

چالان لاڳو ڪرڻ جو معاملو سنڌ اسيمبلي ۾ پهچي ويو آهي ايم ڪيو ايم اسيمبلي ۾ التوا جي تحريڪ جمع ڪرائي آهي

THE BEGUM NUSRAT BHUTTO WOMEN UNIVERSITY SUKKUR

تصحيح لاءِ اطلاع

اهڙو اطلاع بحوالو درخواست براءِ ڪوٽيشن (RFQ) جي حوالي سان آهي جيڪو تاريخ 17-10-2025 تي هيٺ ڄاڻايل اخبارن ۾ شايع ٿيو هو. دي نيوز (C). اوصاف (C). عبرت (حيدرآباد). صحافت (ڪوئيٽا) ۽ پبلڪ وائس (لاڙڪاڻو). اهڙو اطلاع ڪجي ٿو ته اشتهار ۾ ٽائپنگ جي غلطي جي سبب جمع ڪرائڻ جو وقت. تاريخ 03-11-2025 تي رات 11:30 وڳي (PM) درج ٿي ويو هو. جڏهن ته درست وقت. صبح 11:30 وڳي (AM) آهي. تنهنڪري RFQ جمع ڪرائڻ جو درست وقت. تاريخ 03-11-2025 صبح 11:30 وڳي هوندو.

ٻيا سمورا شرط ۽ ضابطا برقرار رهندا.

پروجيڪٽ ڊائريڪٽر
(OCEAIN)

PID-(H)-162/25

INVITATION TO E-BID

THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-ARIBA Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules;

SR #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-CB-LBF-DARS WEST-301572461-2025	PRE-DRILLING ENGINEERING WORKS	17.11.2025 AT 1130 Hrs
2.	OGDCL-SCM-LBB-CNESS-BHITTANI-301102364-2025	CONSTRUCTION OF CULVERTS, CAUSE WAY AND BRIDGE	17.11.2025 AT 1130 Hrs
3.	OGDCL-SCM-CB-LBF-FIMKASSAR-301571717-2025	CIVIL WORKS FOR WORK OVER JOB	18.11.2025 AT 1130 Hrs

EXTENSION IN BID CLOSING & OPENING DATE

2. Reference our Tender Notice(s) published in newspapers on **01.10.2025**, **10.10.2025** and **16.10.2025**, it is notified that the bid submission/opening dates of the following cases are extended as follows:

SR #	TENDER NO.	DESCRIPTION	REVISED CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-EXPL-297754837-2025	HIRING 3D RE-PROCESSING SERVICES FOR NASHPA MEGA MERGE	14.11.2025 AT 1030 Hrs
2.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-WL-299757392-2025	HIRING OF WIRELINE OPEN HOLE AND SPECIALIZED LOGGING SERVICES (OH SECTION) AND WIRELINE CASED HOLE AND PERFORATING SERVICES (CH SECTION) IN PUNJAB AND KPK REGION	20.11.2025 AT 1030 Hrs

3. Bidders who have already submitted/sent their proposals (bids) may take them back and re-submit the same before the revised closing date and time mentioned above.
4. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date & time.
5. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at **www.ppra.org.pk.**
6. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at **https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders** or **https://discovery.ariba.com/profile/AN01562899621** for details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
7. OGDCL reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL Headquarters, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue, Blue Area Islamabad-Pakistan

ogdcl.com

the energy

No.255/20

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

عطائي ڊاڪٽرن خلاف حتمي ڪارروائي وقت جي ضرورت
صفحو 4

ڊاڪٽر رميش ڪمار
مصنوعي ذهانت کان خوف، آخر ڇو؟
صفحو 4

اشتياق بيگ
اڳوٽي فرانسيسي صدر کي سزا!
صفحو 4

مختيار آڏو
اڄوڪو ڏينهن... 30 آڪٽوبر
صفحو 4

اوباوڙو لڳ ايٿهانول فيڪٽري مان پيدا ٿيندڙ خطرناڪ آلودگي رهواسين جو ساهه ٻوسائي ڇڏيو

بدبو ڦهلجڻ سبب ڀرپاسي جي رهواسين کي ساهه کڻڻ ۾ تڪليف ٿيڻ لڳي ۽ اسڪولن ۾ بدبوءِ سبب شاگردن جي حاضري گهٽجڻ لڳي

ڪجهه شاگرد منهن کي ڪپڙو ويڙهي اسڪول اچن ٿا بدبو محسوس ڪري ۾ گهڻي دير تائين اسڪول ساهه ٻوسائجڻ ڪري واپس وڃن ٿا

ٺٽين فيڪٽري سنڌ پنجاب سرحدي ڌنگ تي قائم ڪئي وئي آهي، جنهن مان زهريلو ۽ بدبودار ڪيميائي فضلو کلي عام نڪري رهيو آهي: رهواسي

اوباوڙو (رپورٽ: غلام قمبر بوهڙ) اوباوڙو لڳ پنجاب سرحدي ڌنگ تي قائم ٿيل ٺٽين بئي ايٿهانول فيڪٽري مان پيدا ٿيندڙ خطرناڪ بين الصوبائي آلودگي بدبو ڦهلجڻ سبب ڀرپاسي جي رهواسين کي ... بيماريون ڦهلجڻ هيپاٽائٽس بي سي سميت ڪينسر ٿي خطرناڪ بيماريون ڦهلجڻ جو خدشو آس پاس رهندڙ ڳوٺاڻن چيو ته هي آئين تحت زندگي گذارڻ جي حق جي ڀڃڪڙي آهي، ٺٽين فيڪٽري جا ... (صادق آباد) ۾ بي وڏي آلودگي پيدا ڪندڙ فيڪٽري جو قيام ماحولياتي ديباءَ وڏائي رهيو آهي جيڪو قومي ماحولياتي معيار (NEQS) جي صريح ڀڃڪڙي آ2. آئيني ۽ قانوني موقف هي صنعتي سرگرمي نه رڳو ...

اوباوڙو: ايٿهانول فيڪٽري مان پيدا ٿيندڙ خطرناڪ آلودگي رهواسين جو ساهه ٻوسائي ڇڏيو

گولاڙچي گرلز هائير سيڪنڊري اسڪول ۾ هارمون چينجز بابت آگاهي سيڪشن

شاگردياڻين کي سمجهايو آهي ته ڪهڙا مسئلا پاڻ سنڀالي سگهن ٿيون: سليم خواجه

شاگردياڻيون جسماني تبديلين کي سمجهن ۽ اعتماد سان ڊاڪٽرن سان صلاح مشورا ڪن

گولاڙچي (ن ع) گولاڙچي جي گرلز هائير سيڪنڊري اسڪول ۾ "هارمون چينجز" بابت هڪ ڏينهن جو آگاهي سيڪشن منعقد ڪيو ويو جنهن ۾ نه ليڊي ڊاڪٽرن شاگردياڻين کي سندن جسماني ۽ ذهني تبديلين بابت تفصيلي آگاهي ڏني ڊاڪٽرن چيو ته "اسين شاگردياڻين کي سمجهايو آهي ته ڪهڙا مسئلا پاڻ سنڀالي سگهن ٿا ۽ ڪهڙن مسئلن ۾ ڊاڪٽرن سان صلاح ڪرڻ لازمي آهي." ان موقعي تي ... شاگردياڻيون پنهنجي جسماني تبديلين کي سمجهن ۽ اعتماد سان ڊاڪٽرن سان صلاح مشورا ڪن" ان موقعي تي اسسٽنٽ ڪمشنر عاطف شفيق خاص مهمان طور شرڪت ڪئي، جن اسڪول ۾ ريين ڪئي سيڪشن جو افتتاح ڪيو ۽ اسڪول پرنسپال کي ايمرجنسي لاءِ "هائجين ڪٽ" پڻ فراهم ڪئي. اسسٽنٽ ڪمشنر عاطف شفيق خطاب ڪندي چيو ته "هن پروگرام جو مقصد آهي ته شاگردياڻين کي هارمون ...

گولاڙچي: شاگردياڻين کي سمجهايو آهي ته ڪهڙا مسئلا پاڻ سنڀالي سگهن ٿيون: سليم خواجه

ڪڪڙ ۾ ڪيميڪل واري ڪير ملاوٽي ۽ مدي خارج شين جي وڪري خلاف احتجاجي مظاهرو

ڪڪڙ (ن ع) ڪڪڙ شهر ۾ ڪيميڪل مان ٺهندڙ کير ملاوٽي ۽ مدي خارج شين جي وڪري خلاف شهرين جو احتجاجي مظاهرو سخت نوٽيس وٺڻ جو مطالبو ان موقعي تي ڪڪڙ شهر جي سياسي سماجي ۽ شهرين محمد رمضان ٻبر برڪت علي جويو مولاداد جوڻيجو قربان علي ٻبر عبدالرزاق نوناڻي، نديم ملاح ۽ ٻين ڏانهيدي ٻڌايو آهي ته ڪڪڙ شهر جي رهواسين سان وڏو ظلم ٿي رهيو آهي شهر ...

هائر سيڪنڊري اسڪول عادلپور ۾ گڏيل شجرڪاري مهم جو انعقاد

سنڌ ايجوڪيشن اينگرو فائونڊيشن سميت حڪومت جي نمائندن شرڪت ڪئي

وڻ لڳائڻ جي اهميت بابت ماحولياتي سڌاري لاءِ شعور اجاگر ڪرڻ آهي: سيد عامر شاهه

گهوٽڪي (ن ع) گهوٽڪي ڊي سي سي ايل گيس فيلڊ سي ايس آر پروگرام ۽ سوشل فاريسٽري ڊويزن گهوٽڪي جي تعاون سان وزيراعليٰ سنڌ جي صلاحڪار بيلو ڪاٺو ۽ وائلڊ لائيف سردار مير بابل خان ڀيو جي ويزن تحت صيفل پبلڪ هائر سيڪنڊري اسڪول عادلپور ۾ گڏيل شجرڪاري مهم جو انعقاد ڪيو ويو جنهن ۾ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن حڪومت سنڌ اينگرو فائونڊيشن سميت مختلف ... ڊويزن گهوٽڪي سيد عامر شاهه سيد قمر زمان شاهه (ريجنل ڪوآرڊينيٽر او جي ڊي سي ايل سڪر)، علي خان لاشاري (فيلڊ مينيجر او جي ڊي سي ايل قادرپور) اسڪول جي پرنسپل اياز مهر ۽ ٻين ادارن جي نمائندن شاگردن سان گڏجي مختلف قسمن جا وڻ لڳائي شجرڪاري مهم جو افتتاح ڪيو. ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي سيد عامر شاهه چيو ته مهم جو مقصد ماڻهن ۾ وڻ لڳائڻ جي اهميت بابت ...

گهوٽڪي: سنڌ ايجوڪيشن اينگرو فائونڊيشن سميت حڪومت جي نمائندن شرڪت ڪئي

سنڌ يونيورسٽي ايڊمنسٽريٽو آفيسرس ويلفيئر ايسوسيئيشن جي نئين باڊي چونڊي وئي

سنڌ يونيورسٽي ايڊمنسٽريٽو آفيسرس ويلفيئر ايسوسيئيشن جي نئين باڊي چونڊي وئي

خيبين عهدن تي عتيق بلال، خالد عزيز ميراڻي، عبدالواحد عيساڻي ۽ احمد عليم پاشا ڪامياب ٿيا، اي سي ميمبر پڻ چونڊيا ويا

چونڊيل عهديدارن ۽ ميمبرن جي وائيس چانسلر ڊاڪٽر فتح محمد مري سان ملاقات، آفيسرن جا مسئلا پيش ڪيا ويا

روورل سينٽر اوڏيرولال اسٽيشن ۾ صحت کاتي ۽ پاڪستان آرمي پاران مفت ڪئمپ قائم ڪئي وئي

اوڏيرولال (ن ع) روورل سينٽر اوڏيرولال اسٽيشن ۾ صحت کاتي سنڌ ۽ پاڪستان ...

صاحبزده علي مرتضيٰ لوڙهائي ٿيليسيميا ڪيئر سينٽر نوابشاهه جو دورو ڪيو

بلڊ بينڪ، ليبارٽري، فري فارما، ميل فيميل وارڊ ۽ آئي سي يو وارڊ جو معائنو ڪيو

عرس ۾ ٿيليسيميا جي ٻارڙن لاءِ بلڊ ڊونيشن ڪيمپ قائم ڪئي ويندي: صاحبزده علي مرتضيٰ

سڪرنڊ (س ر) سنڌ جي روحاني مرڪز درگاهه لوڙهائي شريف ۽ الفقرا جماعت جي سربراهه صاحبزده علي مرتضيٰ لوڙهائي ٿيليسيميا ڪيئر سينٽر نوابشاهه جو دورو ڪيو جتي هن سينٽر جي مختلف شعبن جو معائنو ڪيو جنهن ۾ بلڊ بينڪ، ليبارٽري، فري فارما، ميل فيميل وارڊ ۽ آئي سي يو وارڊ شامل هئا ...

سڪرنڊ: بلڊ بينڪ، ليبارٽري، فري فارما، ميل فيميل وارڊ ۽ آئي سي يو وارڊ جو معائنو ڪيو

ڳاڙهو شگر مل جي سوين پورهيتن جو بائيڪاٽ، احتجاج جي ايم سان ڳالهيون ناڪام

ڳاڙهو (ن ع) ڳاڙهو شگر مل جي سوين پورهيتن جو بائيڪاٽ، احتجاج جي ايم سان ڳالهيون ناڪام عبدالله شاهه غازي شگرملز ڳاڙهو جي مالڪ پاران سرڪار پاران غريب پورهيتن جي ساهوار اجرت چاليهه هزار ڪرڻ واري اعلان کي ٽاڻيندي ... 18000 ماهانا ...

مسوبرگڙهي لڳ پورهيت ڪينسر ۾ مبتلا، سرندڙ وارن کان علاج جي اپيل

مسوبرگڙهي (ن ع) مسوبرگڙهي لڳ ڳوٺ گيلو نونڙي جو پورهيت امجد علي نونڙي منهن جي ڪينسر ۾ مبتلا ٿي ويو آهي ...

ميهڙ: راڏڻ، ڳاجي کهاوڙ روڊ تي ٿيل حد دخلين خلاف ڪاروائين جو سلسلو شروع

اسسٽنٽ ڪمشنر ميونسپل عملي سان گڏ صندل ريڙها هٽايا، رڪشا به هٽايا ويا

20 دڪانن، جڳهين اڳيان ناهيل ڇپرا هٽائي صفائي ڪئي وئي آهي، غلام فاطمه ڳهلو

راڏڻ (ن ع) اسسٽنٽ ڪمشنر ميهڙ غلام فاطمه ڳهلو پاران انڪروچمينٽ انسپيڪٽر ۽ ميونسپل عملي سان گڏ ميهڙ راڏڻ روڊ ڳاجي کهاوڙ روڊ تي ٿيل حد دخلين خلاف ڪاروائين جو سلسلو شروع ڪري ڇڏيو ...

راڏڻ: اسسٽنٽ ڪمشنر ميونسپل عملي سان گڏ صندل ريڙها هٽايا، رڪشا به هٽايا ويا

ڄامشورو: سنڌ يونيورسٽي ايڊمنسٽريٽو آفيسرس ويلفيئر ايسوسيئيشن جا نوان چونڊيل عهديدار ۽ ميمبر وائيس چانسلر ڊاڪٽر فتح محمد مري سان ملاقات ڪري رهيا آهن

اوڏيرو لال: شهيد ٿيل فوجي جوان خدا بخش ڏاهري جو فائل فوٽو

سنڌ لٽريچر فيسٽيول آمريڪا ۾ شعيب پٺو کي سفير سنڌ نامزد ڪري ڇڏيو

سنڌ لٽريچر فيسٽيول پاران سفير سنڌ جو لقب ڏيڻ مون لاءِ وڏو اعزاز آهي: شعيب پٺو

سنڌي برادري لاءِ ڪم ڪندو رهيو آهيان، اڳتي به اجا وڌيڪ جذبي سان ڪندس

مونکي به پنهنجي قوم جي خدمت ۾ خوشي ملندي آهي ۽ اها خدمت جاري رهندي

خورجينيا (رپورٽ: ضياء قريشي) سنڌ لٽريچر فيسٽيول آمريڪا ۾ سنڌين جي پڇهلي ۽ سماج سڌارڪ شعيب پٺو کي "سفير سنڌ" لاءِ نامزد ڪري ڇڏيو شعيب پٺو سفير سنڌ ايوارڊ لاءِ نامزد ٿيڻ کي وڏو اعزاز قرار ڏيندي چيو آهي ته سنڌ لٽريچر فيسٽيول پاران سفير سنڌ جو لقب ڏيڻ مون لاءِ وڏو اعزاز آهي ...

خورجينيا: شعيب پٺو کي سفير سنڌ نامزد

ناري کي مبينه قتل ڪرڻ خلاف ڄام صاحب پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو

ڳوٺ ميهان خان رند واسي شيخ برادري پاران احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

اسان کي خبر پئي آهي ته ساهورن اسان جي نياڻي کي قتل ڪري ڇڏيو آهي: نبي بخش

ڄام صاحب (ن ع) ڳوٺ ميهان خان رند ويجهو ويٺل شيخ برادري جي ماڻهن پاران سندس نوجوان ناري کي مبينا قتل ڪرڻ خلاف ڄام صاحب پريس ڪلب آڏو ويوناري ريحانا جي ماءُ نسرين سندس پيءُ نبي بخش شيخ ڄام صاحب پريس ڪلب آڏو دانهيندي چيو ته ڌي نسرين کي 3 سال اڳ جاني شيخ کي پرڻائي ڏني هئي ...

عثمان شاهه هڙي ۾ ايڊز ويا بعد عطائي ڊاڪٽرن خلاف ڪريڪ ڊائون

هيلٿ ڪيئر ڪميشن جي ٽيم ڪارروائي ڪري 15 کان وڌيڪ ڪلينڪون سيل ڪيون

سيل ڪيل ڪلينڪ کولڻ وارن ڪيسن لاءِ FIR ۽ وڌيڪ قدم کڻڻ جو اعلان

عثمان شاهه هڙي (ت ر) حڪومت سنڌ پاران صوبي ۾ ايڊز جي وبا ڦهلڻ کانپوءِ عطائي ڊاڪٽرن خلاف ڪريڪ ڊائون شروع ڪري ڇڏيو آهي ان سلسلي ۾ هيلٿ ڪيئر ڪميشن حيدرآباد جي ڊپٽي ڊائريڪٽر ڊاڪٽر ياسر امام ڪوسو ۽ اي سي ... ڪلينڪون سيل ڪيون ۽ ان کان پهريان هيلٿ ڪيئر جي پهچڻ تي ڪيترائي ڊاڪٽر فرار ٿي ويا ...

ڪراچي: چيئرمين منگهو پير ٽائون حاجي نواز علي بروهي کي صوبائي وزير بلديات سنڌ سيد ناصر حسين شاهه سان ملاقات ڪندي

اوڏيرولال واسي فوجي جوان وطن جي حفاظت دوران شهيد ٿي ويو

جان جو نذرانو پيش ڪندڙ خدابخش ڏاهري 152 ايئر ڊفينس سان لاڳاپيل هو

جوان کي آبائي ڳوٺ بڏو ڏاهري ۾ فوجي اعزاز سان مٽي ماءُ حوالي ڪيو ويو

بهادر شهيدن تي فخر آهي، جن ملڪ جي سلامتي ۽ امن لاءِ حياتي قربان ڪئي: آفيسر

اوڏيرولال (ن ع) اوڏيرولال واسي فوجي جوان وطن جي حفاظت دوران جان جو نذرانو پيش ڪندي دشمن سان وڙهندي شهيد ٿي ويو بهادر فوجي جوان خدابخش ڏاهري 152 ايئر ڊفينس سان لاڳاپيل هو ۽ وطن جي حفاظت دوران سرچ آپريشن ۾ بهادريءَ سان دشمن جو مقابلو ڪندي شهيد ٿي ويو آهي فوجي جوان کي سندس آبائي ڳوٺ بڏو ڏاهري ۾ فوجي اعزاز سان مٽي ماءُ حوالي ڪيو ويو ...

پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ پاران انڊر نائينٽين ٽرائلز، جاتي جو تيز بالر ثناء الله ٿهيم چونڊجي ويو

جاتي (ن ع) پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ پاران ٿيندڙ انڊر نائنٽين ٽرائلز ۾ گڏريا جنهن ۾ جاتي جو نوجوان تيز بالر ثناء الله ولد ماسٽر محمد ابراهيم ٿهيم ڳوٺ حاجي صديق ٿهيم جو رهواسي، پنهنجي بهترين ڪارڪردگي جي بنياد تي چونڊجي ويو آهي ...

ڄام صاحب: ڳوٺ ميهان خان رند واسي شيخ برادري پاران احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

عثمان شاهه: هيلٿ ڪيئر ڪميشن جي ٽيم ڪارروائي ڪري 15 کان وڌيڪ ڪلينڪون سيل ڪيون

صوبائي وزير بلديات سان منگهو پير ٽائون چيئرمين جي ملاقات

صفائي جي نظام جي بهتري ۽ عوامي سهولتن تي ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي

عوامي اميدن مطابق ترقياتي منصوبا تيزي سان لاڳو ڪيا پيا وڃن: چيئرمين

حاجي نواز علي بروهي هڪ سرگرم، ايماندار ۽ عوام دوست چيئرمين آهي: ناصر

ڪراچي (بيورو رپورٽ) منگهو پير ٽائون ته "منگهوپير ٽائون ڪراچي جي انهن علائقن مان هڪ آهي جتي ترقي جو ڪيو واقعي تيزي سان ٿري رهيو آهي. حاجي نواز علي بروهي هڪ سرگرم، ايماندار ۽ عوام دوست چيئرمين آهي جيڪو فيلڊ ۾ موجود رهي هر ڪم جي ذاتي طور تي نگراني ڪندو آهي ..." چيئرمين حاجي نواز علي بروهي صوبائي وزير بلديات سنڌ سيد ناصر حسين شاهه سان سندس آفيس ۾ ملاقات ڪئي ...

شاهه جي مشين جي ڀرسان ڳوٺ سائينداد سولنگي ۾ انسپيڪٽر وزير سولنگي لاڏاڻو ڪري ويو

گڏيجي (ن ع) شاهه جي مشين جي ڀرسان ڳوٺ سائينداد سولنگي جو رهواسي ۽ رٽائرڊ پوليس انسپيڪٽر وزير علي سولنگي ڪجهه ڏينهن بيمار رهڻ بعد گمس اسپتال ۾ لاڏاڻو ڪري ويو ...

ٽنڊو محبت ۾ پرسي منگواڻي جي چوڪيدار جي پگهار بند، بک هڙتال

ٽنڊو محبت (ن ع) يونين ڪائونسل منگواڻي ۾ مقرر ٿيل پڪو ملازم جنهن کي اهو چئي 22 مهينن کان پگهار بند ڪئي وئي آهي ...

يورپي پارليامينٽ جا 10 ميمبر گراسپ مالي امداد جا اثر ڏسڻ لاءِ حيدرآباد پهتا

ميمبر يوسي سانوڻ خان گوپانگ ۾ ڪاروبارن جو جائزو ورتو ڳوٺاڻن سان حال احوال ڪيا

ڪاروبارن ۾ جدت، عورتن جي شموليت ڏسي مالي امداد سجائي ٿيڻ تي خوشي ٿي آهي: وفد

حيدرآباد (پ ر) يورپي پارليامينٽ جا 10 ميمبر حيدرآباد پهتا ۽ سنڌ ۾ ننڍن ڪاروبارن کي هٿي وٺرائڻ لاءِ هلندڙ گراسپ پروجيڪٽ تحت يورپي يونين جي مالي امداد جي اثرن جو جائزو ورتو ...

جاتي: پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ پاران انڊر نائينٽين ٽرائلز، جاتي جو تيز بالر ثناء الله ٿهيم چونڊجي ويو

ڄامشورو ۾ وڌندڙ بدامني منشيات جي آزار خلاف مانجهند ۾ ريلي، ڌرڻو

ٻالڪن جي سرپرستي ۾ وڏي مقدار ۾ منشيات جو وڪرو سرعام ٿي رهيو آهي: عمر ابڙو

ڦرون ڌاڙا چوريون معمول بڻيل آهن، عوام جي جان مال جان جو تحفظ نه پيو ٿئي

مانجهند (ن ع) مانجهند ۾ ايس يو پي تعلقه مانجهند طرفان ضلع ڄامشورو ۾ وڌندڙ بدامني منشيات جي آزار ڪرڻ ڪيسن ۽ مختلف ڏوهن ۾ رپورٽ جوابدارن کي گرفتار نه ڪرڻ خلاف ڪارڪنن شاهي بازار مان ريلي ڪيدي مين چوڪ تي ڌرڻو هنيو ويو ...

موٽروي اير نائين تي نوري آباد ويجهو مزدا گاڏي ٽرالر سان ٽڪرائجي وئي، هڪ ڄڻو فوت

نوري آباد (ن ع) موٽروي ايم نائين تي نوري آباد ويجهو حيدرآباد کان ڪراچي ويندڙ ليبرڪورئيرسروس جي مزدا گاڏي ٽرالر پويان ٽڪرائجي وڃي حادثي ۾ هڪ ڄڻو فوت هڪ زخمي ٿي پيو ...

مانجهند: ٻالڪن جي سرپرستي ۾ وڏي مقدار ۾ منشيات جو وڪرو سرعام ٿي رهيو آهي: عمر ابڙو

گهوٽڪي: صيفل پبلڪ هائير سيڪنڊري اسڪول ۾ منعقد ڪيل ڪلچرل ميلي ۾ اسٽال لڳايا پيا وڃن: ٻئي طرف سيد عامر شاهه ۽ ٻيا تقريب کي خطاب ڪندي

ڏوڪري ۾ غني امان چانڊيو کي ڪنيٽ خلاف احتجاجي مظاهرو، ڌرڻو

نوجوان سماجي اتحاد پاران پريس ڪلب اڳيان مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو ويو

غني امان چانڊيو مٿان الزام آهي ته ڪيس عدالت ۾ آندو وڃي: اڳواڻ

ڏوڪري (ن ع) ڏوڪري ۾ نوجوان سماجي اتحاد پاران سنڌين نيشنل ڪانگريس اسٽوڊنٽس فيڊريشن جو چيف آرگنائيزر غني امان چانڊيو کي ڪراچي مان ڪنيٽ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو ...

حيدرآباد جي وڪيلن ۽ سول سوسائٽي پاران سول اسپتال انتظاميه خلاف احتجاجي مظاهرو، بک هڙتال

سماجي اڳواڻ عامر زرداري جي پٽ جي اسپتال ۾ ڊاڪٽرن ۽ انتظاميه جي مبينا غفلت سبب فوت ٿيڻ واري واقعي خلاف مظاهرو ڪري بک هڙتال ڪئي وئي

ڊاڪٽرحسنين کي 18 آڪٽوبر تي ڊينگي جي بخار سبب سول اسپتال ۾ داخل ڪيو، جتي ڊينگي سبب پٽ کي جاني جو انفيڪشن ٿي ويو: عامر زرداري

سول اسپتال ۾ وينٽيليٽر جو ماهر نه موجود نه آهي جنهن کي خبر هجي ته وينٽيليٽر تي مريضن کي ڪيئن منتقل ڪيو وڃي

پٽ جي موت جي ذميوار ڊاڪٽرن ۽ عملي کي گرفتار ڪري انصاف جي ڪٽهڙي ۾ آندو وڃي، ذميوار صحت کاتو، ايم ايس، ڊاڪٽر ۽ عملو آهي

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) حيدرآباد جي وڪيل برادري ۽ سول سوسائٽي پاران سماجي اڳواڻ عامر زرداري جي پٽ جي اسپتال ۾ ڊاڪٽرن ۽ انتظاميه جي مبينا غفلت سبب فوت ٿيڻ ...

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پبلرز پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk
خميس 30 آڪٽوبر 2025ع

عطائي ڊاڪٽرن خلاف حتمي ڪارروائي وقت جي ضرورت

سنڌ ۾ ايڇ آءِ وي (ايڊز) جي وبا جو ڦهلجڻ عوامي صحت لاءِ ڳڻتي جو وڏو سبب بڻجي وئي آهي. تازو صحت کاتي پاران جاري ڪيل رپورٽ موجب صوبي ۾ لڳ ڀڳ چار هزار ٻارڙن ۾ ايڇ آءِ وي جي تصديق ٿي آهي جيڪا هڪ انساني الميو آهي. ان کان به وڌيڪ خطرناڪ ڳالهه اها آهي ته ان وبا جي واڌ جو وڏو ذميوار عنصر عطائي ڊاڪٽرن کي قرار ڏنو ويو آهي- اهي ماڻهو جيڪي بغير ڪنهن طبي تربيت، سرٽيفڪيشن يا قانوني اجازت جي، انساني زندگين سان راند ڪري رهيا آهن. رپورٽ موجب سنڌ ۾ 6 لک کان وڌيڪ عطائي ڊاڪٽر سرگرم آهن جن مان رڳو ڪراچي ڊويزن ۾ اڍائي لک تائين جو انگ ٻڌايو پيو وڃي. اها صورتحال ڪنهن به مهذب سماج لاءِ ناقابلِ قبول آهي. عطائي ڊاڪٽر پنهنجي نالي سان ڪلينڪون کولي، انجيڪشن، ڊرپ ۽ مختلف دوائون ڏين ٿا، پر انهن وٽ نه صفائيءَ جو خيال آهي، نه ئي علاج جو سائنسي علم. نتيجي طور اهي نه رڳو بيماريون ختم ڪرڻ بدران وڌيڪ پکيڙي رهيا آهن، پر انساني جانين کي خطري ۾ وجهي رهيا آهن. ايڇ آءِ وي جي پکيڙ بابت اختيارين ٻڌايو آهي ته هي مرض صرف هڪ سبب ڪري نه پر ڪيترن ئي خطرناڪ عملن جي ڪري وڌي رهيو آهي، جن ۾ هم جنس پرستي، عطائي ڊاڪٽرن جون غير قانوني ڪلينڪس غير رجسٽرڊ بلڊ بينڪ، استعمال ٿيل سرنج ۽ بليڊ، نائي جي دڪانن تي استعمال ٿيندڙ بليڊ، اسپتالن جو ڪچرو وڪرو ڪرڻ ۽ دوائن جي بي احتياطي سان استعمال شامل آهي. پر انهن سڀني سببن ۾ عطائي ڊاڪٽرن جو ڪردار مرڪزي ۽ تباهه ڪندڙ آهي، جو نه اهي بنا علم ۽ ضابطي انساني جسم تي تجربا ڪن ٿا. ان حوالي سان صوبائي وزير صحت ڊاڪٽر عذرا پيچوهو جو بيان ساراهه جوڳو آهي، جنهن واضح لفظن ۾ چيو آهي ته عطائي ڊاڪٽرن خلاف بي رحم ڪريڪ ڊائون ڪيو وڃي ۽ جيڪڏهن ڪو ايم اين اي يا ايم پي اي انهن لاءِ سفارش ڪري ته مون کي ٻڌايو وڃي، مان پاڻ مُنهن ڏينديس. اهو موقف حڪومتي عزم جي علامت ضرور آهي، پر ماضيءَ جي تجربي موجب اهڙيون مهمون گهڻو وقت هلي ناهن سگهنديون، جيستائين انهن کي قانوني ۽ اداراتي سهارو نه ملي.

حقيقت اها آهي ته عطائي ڊاڪٽرن جي ڪاروبار جي پويان صرف غربت يا بيروزگاري ناهي، پر انتظامي ڪمزوري، قانوني نرمي ۽ بدعنواني پڻ آهي. ڪيترن ئي علائقن ۾ عطائي ڊاڪٽر بااثر ماڻهن جي سرپرستيءَ هيٺ ڪم ڪن ٿا. ڪجهه ڪيسن ۾ ته پوليس ۽ مقامي صحت جا عملدار پاڻ به انهن سان مليل هوندا آهن، جيڪي مهم هلڻ شرط چند ڏينهن لاءِ ڪلينڪون بند ڪرائين ٿا، پر پوءِ ساڳي سرگرمي شروع ٿي ويندي آهي. انهيءَ تناظر ۾ حڪومت لاءِ ضروري آهي ته اها صرف ڪريڪ ڊائون تي ڀروسو نه ڪري، پر هڪ جامع حڪمتِ عمليءَ تي عمل ڪري. پهريون قدم اهو هجڻ گهرجي ته عطائي ڊاڪٽرن خلاف نه رڳو ڪيس داخل ڪيا وڃن پر مستقل نگرانيءَ جو نظام ٺاهيو وڃي. سنڌ هيلٿ ڪيئر ڪميشن کي وڌيڪ وسيلن ۽ قانوني اختيارن سان مضبوط ڪيو وڃي ته جيئن هو غير قانوني ڪلينڪن کي مستقل بند ڪرائڻ ۾ ڪامياب ٿي سگهي. ٻيو، عوامي آگاهي جي ميدان ۾ به سنجيده ڪم ڪرڻ جي ضرورت آهي. ايڇ آءِ وي جي پکيڙ کي روڪڻ صرف حڪومتي مهم سان نه پر سماجي ذميواريءَ سان به ممڪن آهي. اسڪولن، ڪاليجن ۽ ميڊيا ذريعي ماڻهن کي سيکارڻ گهرجي ته عطائي ڊاڪٽرن وٽ علاج ڪرائڻ سندن توڙي ٻارن جي زندگيءَ سان کيڏڻ برابر آهي. ان سان گڏوگڏ، ماڻهن کي استعمال ٿيل سرنج، بليڊ يا رت جي غير محفوظ منتقليءَ بابت واضح ڄاڻ ڏني وڃي. ٽيون، قانوني طور رجسٽرڊ ڊاڪٽرن ۽ اسپتالن تائين رسائي وڌائي وڃي ڇاڪاڻ ته ماڻهو عطائي ڊاڪٽرن وٽ صرف ان ڪري وڃن ٿا جو سندن ڪلينڪ ڳوٺ ۾ آهي، فيس گهٽ آهي ۽ علاج فوري ملي ٿو. جيڪڏهن حڪومت ضلعي سطح تي پرائمري هيلٿ سينٽرن کي فعال ڪري، دوائون دستياب ڪري ۽ عملي کي ذميوار بڻائي ته ماڻهو پاڻ عطائي ڊاڪٽرن کان پري رهندا. اسين سمجهون ٿا ايڇ آءِ وي جي موجوده وبا صرف هڪ طبي مسئلو نه آهي، پر سماجي ۽ اخلاقي بحران به آهي. جڏهن چار هزار ٻارڙا هڪ اهڙي مرض جو شڪار ٿين ٿا جيڪو روڪڻ لائق آهي ته پوءِ اها ناڪامي ڪنهن هڪ شعبي جي نه، پر سڄي نظام جي آهي. هاڻي حڪومت لاءِ وقت اچي ويو آهي ته هو صرف رپورٽون پڙهڻ ۽ اجلاس ڪرڻ بدران، زميني سطح تي عملدرآمد کي يقيني بڻائي.

ورسيءَ جي مناسبت سان...

تحريڪ آزاديءَ جو اڳواڻ ۽ صحافي حاجي محمود هالائي!

محمد سليم ميمڻ هالائي

هالا جي مٽيءَ کي قدرت اهو مانُ ۽ مرتبو بخشيو آهي جو هن مان ڪيترائي بزرگ، درويش، اديب، شاعر، صحافي ۽ ڪهنه مشق اهلِ ماڻڪ هيرا پيدا ٿيا آهن سخي مخدوم سرور نوح رحه جي نگريءَ مان سنڌ ڌرتيءَ جو سپوت ۽ تحريڪِ آزاديءَ جو مردِ مجاهد حاجي محمود هالائي 8 مارچ 1908ع تي سنڌ جي هٽ جي هنر، ثقافت جي مرڪز ۽ روحانيت جي محور سان مشهور شهر هالا ۾ هڪ غريب ۽ ديندار گهراڻي ۾ پيدا ٿيو سندس والد جو نالو حاجي محمد اسحاق ميمڻ هالائي هو جيئن ته سندس پيدائش هالا ۾ ٿي تنهنڪري کين "هالائي" لقب ڏنو ويو پاڻ شروعاتي تعليم هالا ۾ حاصل ڪيائين 1926ع ۾ حج جي سعادت نصيب ٿيڻ جي ڪري حاجي محمود هالائيءَ جي نالي سان ياد ڪيو وڃڻ لڳو مرحوم حاجي محمود هالائي نيڪ، خوش اخلاق، باصلاحيت ۽ غريب پرور انسان هو پاڻ صحافت جي ميدان ۾ قدم رکندي 1938ع ڌاري هالا ۾ هڪ پرنٽنگ پريس جو بنياد وڌائين جيڪا هڪ سال جي مختصر عرصي بعد 1939ع ۾ ميرپور خاص منتقل ڪري 1942ع ۾ "هفتيوار همدرد اخبار" جاري ڪيائين جيڪا اڄ به ساڳئي جذبي سان جاري ٿي رهي آهي پنهنجي وس آهر ملڪ ۽ قوم، خاص طور تي ضلعي ٿرپارڪر جي مظلوم غريب ۽ ڏتڙيل عوام جي خدمت ۽ ترجماني ڪري رهي آهي تاريخ پهرين نومبر 1967 تي هفتيوار "همدرد" اخبار 25 سال پورا ٿيڻ تي ضلعي ڪائونسل هال ميرپورخاص ۾ سلور جوبليءَ جي تقريب منعقد ڪئي وئي پاڻ صحافت سان وابسته هئڻ جي ڪري صحافين جي مختلف تنظيمن جو عهديدار ۽ باني پڻ رهيو حاجي صاحب ٿرپارڪر ايڊيٽرس ايسوسيئيشن جو صدر، ڊسٽرڪٽ پرنٽنگ پريس ايسوسيئيشن جو صدر، ميرپورخاص پريس ڪلب جو صدر، انجمن مديران سنڌ جو پريس سيڪريٽري پڻ رهيو حاجي صاحب بهترين خوبين جو مالڪ هو جڏهن ڪنهن اداري جي ڳنڍجاڻي منعقد ٿيندي هئي ته ان جي ڪارروائي پوري ضابطي سان ۽ خوش اسلوبيءَ سان سرانجام ڏيندو هو شايد اهو ئي سبب آهي جو سنڌ ۾ جڏهن به ادبي يا سماجي محفلون منعقد ڪيون وينديون هيون ته کين مهمان خاص جي حيثيت سان گهرايو ويندو هو جتي پاڻ صدارت جا فرائض سرانجام ڏيندا هئا. حاجي محمود هالائي ٻالڪپڻ کان ئي حريت پسند خيالن جو ماڻهو هو اهو ئي سبب هو جو 12/13 سالن جي عمر ۾ تعليم ڇڏي خلافت تحريڪ ۾ عملي حصو ورتائين ۽ وطن جي آزاديءَ ۽

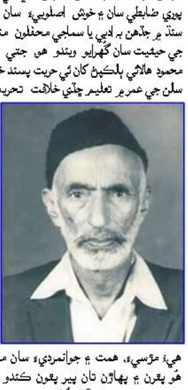

مسلمان قوم کي انگريزن جي غلاميءَ مان آزاد ڪرائڻ وارين تحريڪن ۾ اول خلافت تحريڪ پوءِ آل انڊيا نيشنل ڪانگريس، خاڪسار تحريڪ ۽ مسلم ليگ ۾ ڀرپور حصو ورتائين. ڪيترا ئي ڀيرا قيد ۽ بند جون تڪليفون برداشت ڪيائين ۽ بعد ۾ خدمتِ خلق جي جذبي تحت عملي طور صحافت سان وابستگي اختيار ڪيائين هن هميشه زندگيءَ جي هر موڙ تي انسان دوستيءَ جي راهه ۾ سچائيءَ سان نڀائڻ نڀايو آهي ۽ اصول پرستيءَ کي پنهنجو شعار بڻايو آهي، ان سبب جي ڪري ڏاڍ سان ڏيهه ۾ ڏڪير ڦهلائيندڙن کيس وقت بوقت عظيم آزمائشن ۽ سخت مشڪلاتن ۾ مبتلا پئي ڪيو. جن کي هيءُ مڙسيءَ، همت ۽ جوانمرديءَ سان منهن ڏيندو رهيو. هن ڪڏهن به همت نه هاري، بلڪ هُو پهرين ۽ پهاڙن تان پير پهون ڪندو ڏکن جا ڏونگر ڏاريندو اڳتي وڌيو ۽ آخري دم تائين غريبن جي حقن لاءِ آواز اٿاريندو رهيو. هن جي زندگيءَ بابت ماريءَ جي ملڪ ٿرپارڪر جا مارو ماڻهو گواهه آهن ته حاجي محمود هالائي ٿر ۾ ايندڙ ڏڪارن، غريب مارون جي ٻُک ۽ بدحاليءَ بابت دنيا جو توجهه ڇڪايو ۽ ٿر ۾ موجود قدرتي نعمتن ۽ وسيلن جي نشاندهي ڪندو رهيو، جنهن تي ان وقت جي حڪومت توجهه ڏنو ۽ ٿر اندر لڪل قدرت جي نعمتن کي آخر ڳولهي لڌو جو ته دنيا جي بهترين ڪوئلي جون ڪاٽيون به ٿر ۾ موجود آهن. ٿر جو ڪارو سونُ، يعني ڪوئلي جي ڪاٽين مان بجليءَ جي منصوبن تي پڻ عمل شروع ٿي چڪو آهي، جنهن مان سڄي ملڪ کي بجلي سپلائي ٿي رهي آهي، اونداهيءَ ۽ بجليءَ جي لوڊشيڊنگ جو خاتمو يقيني بڻجي سگهندو.

اڄ هن جي ورسي موقعي تي انهيءَ ڳالهه ۽ اهم ڪارنامي جو ذڪر نه ڪرڻ حاجي محمود هالائيءَ جي مشن سان ناانصافي ليکي ويندي ته مرحوم جي زندگيءَ جو اهم مشن سنڌ واسين کي تعليم يافته ڏسڻ هو سندس چوڻ هوندو هو ته سنڌ واسي هميشه جي لاءِ غيرن جي غلاميءَ جو مقاطعو ته ڪنيو آهي پاڪستان جي وجود ۾ اچڻ کان پهرين سنڌ اندر ڪاليج ۽ هاءِ اسڪول ته پري جي ڳالهه هئي پر پرائمري اسڪول به صرف هندن جي اولاد کي تعليم ڏيڻ لاءِ وقف هوندا هئا هن طرفان شروع ڪيل تحريڪ جي نتيجي ۾ هالا سميت سنڌ جي ڪُنڊ ڪُڙڇ ۾ پرائمري اسڪولن سان گڏ هاءِ اسڪولن ۽ ڪاليجن جو چار ڇاپڙ وارو سلسلو شروع ٿيو جنهن جي ابتدا حضرت مخدوم غلام حيدر صديقي قريشي جن هالا ۾ سروري اسلاميه ڪاليج، مخدوم غلام حيدر هاءِ اسڪول مٽيل ۽ پرائمري اسڪولن جو بنياد وجهي ڪرڻ فرمايو. ان مان سڄي سنڌ جا نوجوان تعليم جي زيور سان آراسته ٿيڻ بعد دنيا جي...

مصنوعي ذهانت کان خوف، آخر ڇو؟

ڊاڪٽر رميش ڪمار وانڪواڻي

هن پيري جڏهن مان آمريڪا جي دوري تي ويس، تڏهن مون کي سڀ کان وڌيڪ جنهن شيءِ حيران ۽ متاثر ڪيو، سا مصنوعي ذهانت جو وسيع ۽ اثرائتو استعمال هو. جيئن ئي مون آمريڪا جي زمين تي پير رکيو، تڏهن منهنجو سڀ کان پهريون واسطو خودڪار اميگريشن سسٽم سان پيو. عام طور تي ايئرپورٽ تي غير ملڪي مسافرن جي سڃاڻپ، پاسپورٽ ۽ ٻين ڪاغذن جي چڪاس جو عمل ڏاڍو مشڪل ۽ وقت وٺندڙ هوندو آهي، پر هتي ته اهو ڪم چهري جي سڃاڻپ ۽ پاسپورٽ اسڪين ڪرڻ سان چند سيڪنڊن ۾ ٿي ويو. ڪو به ڊگهو انتظار يا تڪليف نه ٿي. هي سڀ ڪجهه AIجي جديد صلاحيتن جي ڪري ممڪن ٿيو آهي. ايئرپورٽ جي اندر مون کي ڪيترائي روبوٽ به ڪم ڪندي نظر آيا، جيڪي مختلف خدمتون ڏئي رهيا هئا. جڏهن مان ايئرپورٽ کان ٻاهر نڪتس ته خبر پئي ته ٽرانسپورٽ جي شعبي ۾ به AIانقلاب آڻي چڪيو آهي. ٽيسلا ۽ وائي مو جهڙيون گاڏيون هاڻي بنا ڪنهن ڊرائيور جي پاڻمرادو هلي رهيون آهن، ۽ روڊن تي لڳايل ٽريفڪ سگنل به AIجي حساب سان پاڻمرادو ڪنٽرول ٿين ٿا، جنهن جي ڪري ٽريفڪ جام جا مسئلا تقريباً ختم ٿي ويا آهن. ان دوران مون کي هوٽل جي چيٽ بوٽ جو هڪ خودڪار آڊريءَ جو پيغام واٽس ايپ تي مليو. چيٽ بوٽ پاڻمرادو منهنجو چيڪ ان (داخلا) ڪري چڪيو. ڪمري جون سموريون تفصيلون ٻڌايون، مانيءَ جو مينيو ڏيکاريو ۽ رهائش دوران ڪجهه مفيد صلاحون ۽ تجويزون به ڏنيون. آمريڪي حڪومت جي سڏ تي مون کي هتي ڪيترن ئي سرڪاري ۽ نجي ادارن جي دوري جو موقعو مليو. جن شين مون کي سڀ کان وڌيڪ متاثر ڪيو، تن مان هڪ هئي حڪومتي نظام ۾ مصنوعي ذهانت (AI) جو وڌندڙ استعمال. هاڻي آمريڪا ۾ حڪومت جا ڪيترائي ڪم AIجي مدد سان هلن ٿا، جنهن سان نه رڳو عام ماڻهو پنهنجي شهري حقن بابت وڌيڪ ڄاڻ حاصل ڪري رهيا آهن، پر گڏوگڏ ادارن جي ڪارڪردگي، شفافيت ۽ جوابدهي به تمام بهتر ٿي وئي آهي. صحت جي شعبي ۾ مون کي ڄاڻ ملي ته مايو ڪلينڪ ۽ آءِ بي ايم واٽسن هيلٿ جهڙا ادارا هاڻي AIجي مدد سان اهڙين پيچيدگين ۽ خطرناڪ بيمارين جي سڃاڻپ ۽ علاج ڪرڻ جي قابل ٿي ويا آهن، جيڪي ڪڏهن لا علاج سمجهيون وينديون هيون. هاڻي مشين لرننگ سسٽم ۽ جديد ڊجيٽل ٽيڪنالاجيءَ سان تيار ڪيل مشينون ايڪسري ۽ ايم آر آءِ اسڪين ۾ اهڙيون باريڪيون ڏسي وٺن ٿيون، جيڪي انساني اک ڏسي ئي نٿي سگهي. اهو به ڏسڻ ۾ آيو ته چيٽ بوٽس مريض جي علامتن جي بنياد تي بيماريءَ جي سڃاڻپ ڪن ٿيون، پوءِ پاڻمرادو دوائون تجويز ڪن ٿيون ۽ جيڪڏهن مريض جي حالت سنجيده هجي ته ڊاڪٽر سان ملاقات به پاڻ بُڪ ڪري ڏين ٿيون.

هتي آمريڪا ۾ AIروبوٽ رڳو اسپتالن ۾ نه، پر روڊن، شاپنگ مالن ۽ ٻين عوامي هنڌن تي به ڪم ڪن ٿا. اهي روزاني صفائيءَ سان گڏ ماحول جي نگراني، جراثيم مارڻ ۽ ڪچرو ختم ڪرڻ جو ڪم پاڻمرادو ڪن ٿا. هاڻي آمريڪي ڪمپنيون اهڙا روبوٽ تيار ڪري رهيون آهن، جن ۾ سينسر ڪئميرا ۽ GPS ٽيڪنالاجي لڳل آهي، جنهن جي مدد سان اهي گاڏين ۽ ماڻهن کان پاڻ کي بچائيندي روڊن تي پيل ڪچرو صاف ڪن ٿا. تعليم جي شعبي ۾ به وڏي تبديلي آئي آهي. هتي جا تعليمي ادارا تيزيءَ سان AIسان ڳنڍجي رهيا آهن. هاڻي شاگرد جي دلچسپي ۽ قابليت ڏسي، AIپاڻمرادو ان لاءِ مضمون ۽ غير نصابي سرگرميون تجويز ڪري ٿو. شاگرد جي سکڻ جي طريقي، صلاحيت ۽ رفتار موجب، نصاب پاڻمرادو بدلجي وڃي ٿو. ايتري قدر جو امتحانن جا سوال، جواب ۽ نتيجا به AIجي مدد سان تيار ٿين ٿا. آمريڪا ۾ تعليم جي ميدان ۾ مصنوعي ذهانت (AI) ذريعي ڪاميابيءَ جا جهنڊا کوڙيندڙ ماهر ڊاڪٽر مائيڪل ايوريسٽ، مون سان لاس اينجلس ۾ پنهنجي آفيس ۾ هڪ بريفنگ دوران ملاقات ڪئي. هن ٻڌايو ته پنج سال اڳ جڏهن ڪورونا وبا آئي هئي، تڏهن آمريڪا کي اهڙي وڏي آزمائش جو منهن ڏسڻو پيو جنهن ملڪ کي جهڙ ته پاڙن تائين لوڏي ڇڏيو هو. ان وقت آمريڪا ۾ تعليمي شعبي کي استادن جي شديد کوٽ کي منهن ڏيڻو پيو هو يعني اسڪولن ۽ يونيورسٽين ۾ پڙهائڻ لاءِ استاد گهٽ هئا. اِها ئي اها گهڙي هئي، جڏهن ڊاڪٽر ايوريسٽ جي اداري هڪ زبردست AI پليٽفارم متعارف ڪرايو جنهن ۾ ورچوئل ٽيچر اسسٽنٽس يعني آن لائن ڊجيٽل استاد، آمريڪا جي وڏين يونيورسٽين ۾ پڙهندڙ شاگردن کي تعليم ڏيڻ شروع ڪئي. اهي ورچوئل استاد شاگردن کي نه صرف نصابي ڄاڻ ڏين ٿا، پر عملي تربيت، رهنمائي ۽ سوالن جا جواب به ڏين ٿا. ڊاڪٽر ايوريسٽ جو اهو قدم آمريڪا لاءِ تمام اهم ثابت ٿيو ڇاڪاڻ ته ان سان ملڪ پنهنجي سپر پاور واري حيثيت کي قائم رکڻ ۾ ڪامياب رهيو. اڄ به سندس تيار ڪيل پليٽفارم Edu.comذريعي، هزارين شاگرد AIجي مدد سان تعليم حاصل ڪري رهيا آهن ۽ مختلف شعبن ۾ نمايان ڪارڪردگي ڏيکاري رهيا آهن. انهن شاگردن جي مهارت ۽ علم جي ڪري آمريڪا جي سماج ۽ معيشت ٻنهي ۾ بهتري اچي رهي آهي ۽ ملڪ اڳ کان به وڌيڪ مضبوط ٿي رهيو آهي. هن دوران مون کي آمريڪا ۾ رهندڙ ڪيترن ئي پاڪستاني نئين نسل جي ماڻهن سان ملاقات جو موقعو مليو اهو ڏسي خوشي ٿي ته جيئن آمريڪا جي ٻين شعبن ۾ پاڪستاني ڇانيل آهن، اڳتي آهن تيئن ئي AI جي شعبي ۾ به پاڪستاني ڪميونٽي اڳيان آهي. پر هڪ وطن دوست پاڪستاني طور منهنجي ذهن ۾ اهو سوال ضرور آيو ته جڏهن دنيا اهڙي تيزيءَ سان تبديل ٿي رهي آهي، ته اسان پاڪستان ۾ اهڙين تبديلين سان هم آهنگ ٿيڻ لاءِ ڇا ڪري رهيا آهيون؟ ڇا اسان پنهنجي تعليم، ٽيڪنالاجي ۽ ترقيءَ ۾ به اهڙي سنجيدگيءَ سان اڳتي وڌي رهيا آهيون، جيئن دنيا اڳتي وڌي رهي آهي؟ بدقسمتيءَ سان پاڪستان ۾ مصنوعي ذهانت بابت اڃا تائين ڪيترن ئي غلط فهمين جو راڄ آهي. ڪجهه ماڻهو ٽيڪنالاجي جي غلط استعمال کي جواز بڻائي، AIکي اختيار ڪرڻ کان ماڻهن کي روڪي رهيا آهن. ٻين کي اهو خوف آهي ته جيڪڏهن AIاچي وئي ته انهن جون نوڪريون ختم ٿي وينديون. پر حقيقت ۾ ڳالهه بلڪل ابتڙ آهي. مان سمجهان ٿو ته هي دور انساني ترقيءَ جو سڀ کان اوجو ۽ شاندار دور آهي. هزارين سالن جي ارتقائي سفر بعد، اڄ انسان اهڙي مقام تي پهتو آهي، جتي هو AIجي مدد سان ڪائنات جا اهي به راز معلوم ڪري رهيو آهي، جيڪي صديون اڳ تائين لڪل هئا. منهنجي نظر ۾ مصنوعي ذهانت انسان جي اصلي ذهانت جو متبادل نه آهي، پر اها ان جي هڪ طاقتور ساٿي آهي. آمريڪا ۾ رهندي مون اهو ويجهو مشاهدو ڪيو ته AIانسان کي ڪمزور يا بيڪار نه ٿي ڪري، پر ان کي وڌيڪ قابل باصلاحيت ۽ تيز بڻائي ٿي. آمريڪا جهڙي سپر پاور ملڪ ۾ AIجو وسيع استعمال ان ڳالهه جو ثبوت آهي ته مصنوعي ذهانت اڄ جي نئين عالمي معيشت جو مرڪزي انجڻ آهي ۽ اهو روشن مستقبل انهن ملڪن جو آهي، جيڪي پاڻ کي هن نئين ٽيڪنالاجيءَ واري دور جي اڳواڻي لاءِ تيار ڪري رهيا آهن. اسان کي اهو سمجهڻ گهرجي ته جيڪڏهن اسان اڄ به ڊپ ۾ وقت ضايع ڪريون ٿا ته سڀاڻي اسان کي ٻين تي ڀاڙڻو پوندو. AIنوڪريون ختم نٿي ڪري، اها صرف انهن کي نئين دور جي ضرورتن مطابق نئون روپ ڏئي ٿي. اهو به سچ آهي ته AIانسان جي تخليقي صلاحيت کي ختم نه پئي ڪري، بلڪ ان کي وڌائي رهي آهي. هاڻي سوال اهو آهي ته اسان ان ٽيڪنالاجيءَ کان ڊڄون ٿا، جيڪا اسان جو مستقبل سنوارڻ جي صلاحيت رکي ٿي؟

اڳوڻي فرانسيسي صدر کي سزا!

اشتياق بيگ

فرانس جي اڳوڻي صدر نڪولس سرڪوزي جو شمار ملڪ جي مقبول ترين صدرن ۾ ٿيندو هو. هو 2007ع کان 2012ع تائين فرانس جو صدر رهيو. تازو ڏينهن ۾، هڪ ڊگهي عدالتي ڪارروائي ۽ قانوني جنگ کان پوءِ فرانسيسي عدالت نڪولس سرڪوزي کي ليبيا کان چونڊ مهم لاءِ پئسا وٺڻ جي الزام هيٺ 5 سال قيد ۽ هڪ لک يورو ڏنڊ جي سزا ٻڌائي آهي. فرانس جي تاريخ ۾ پهريون ڀيرو آئين ٿيو آهي، جو ڪنهن اڳوڻي صدر کي ڪرپشن جي الزام ۾ سزا ٻڌائي وئي آهي. سرڪوزي تي الزام هو ته هن 2007ع جي چونڊ مهم لاءِ ليبيا جي اڳوڻي صدر معمر قذافي کان پئسا ورتا هئا ۽ انهن ئي پئسن سان پنهنجي چونڊ مهم هلائي. عدالتي فيصلي کانپوءِ نڪولس سرڪوزي پنهنجي حامين سان گڏ پاڻ جيل ويو ۽ گرفتاري ڏئي ڇڏي. نڪولس سرڪوزي خلاف عدالتي جاچ 2013ع ۾ ان وقت شروع ٿي جڏهن ليبيا جي اڳوڻي صدر معمر قذافي جي پٽ سيف الاسلام قذافي پنهنجي والد جي موت کان ٻه سال پوءِ هڪ وڏو الزام هنيو. هن چيو ته نڪولس سرڪوزي پنهنجي چونڊ مهم لاءِ سندس والد کان 50 ملين يورو جهڙي وڏي رقم ورتي هئي ۽ ان رقم جون ادائيگيون سرڪوزي جي صدر بڻجڻ کانپوءِ به جاري رهيون. سيف الاسلام جي الزام لڳائڻ جو هڪ اهم سبب اهو هو ته هُو نڪولس سرڪوزي کي پنهنجي والد جي موت جو ذميوار سمجهندو هو. ياد رهي ته 2011ع ۾ ليبيا جي گهرو ويڙهه دوران فرانس جو ڪردار تمام اهم رهيو هو. فرانس انهن ملڪن مان هو، جيڪي معمر قذافي جي حڪومت خلاف ڪارروائي ڪندڙ عالمي اتحاد جي اڳواڻي ڪري رهيا هئا. اقوامِ متحده جي سلامتي ڪائونسل جڏهن ليبيا ۾ انساني حقن جي ڀڃڪڙين جي آڙ ۾ فوجي مداخلت جي اجازت ڏني تڏهن فرانس ئي هو جنهن نيٽو جي هوائي حملن جي اڳواڻي ڪئي. 20 آڪٽوبر 2011ع تي معمر قذافي جي قتل کانپوءِ، فرانسيسي صدر نڪولس سرڪوزي ان کي فرانس جي وڏي ڪاميابي قرار ڏنو ۽ چيو ته 'اسان ليبيا مان آمريت ختم ڪري ڇڏي آهي' دلچسپ ڳالهه اها آهي ته نڪولس سرڪوزي هڪ طرف چونڊ مهم لاءِ قذافي کان وڏيون رقمون وٺندو رهيو ۽ ٻئي طرف اقتدار ۾ اچي ساڳئي شخص کي ئي ختم ڪرائي ڇڏيو پر وقت جي ڦيري سان ساڳئي قذافي جي پٽ سيف الاسلام، 70 ورهين جي عمر ۾ نڪولس سرڪوزي کي جيل تائين پهچائي ڇڏيو. اڄ جڏهن مان هي ڪالم لکي رهيو آهيان، تڏهن مون کي 2006ع ۾ ٿيل اها يادگار ملاقات ياد اچي رهي آهي. جڏهن مان وزيراعظم شوڪت عزيز جي سربراهي ۾ ليبيا ويل سرڪاري وفد جو حصو هئس ان موقعي تي مون کي ليبيا جي صدر معمر قذافي ۽ سندس پٽ سيف الاسلام سان ملڻ ۽ کين ويجهو کان ڏسڻ جو موقعو مليو. اهو اهو وقت هو جڏهن ليبيا تي معمر قذافي جي حڪمراني ۽ اقتدار تي سندس سخت گرفت هئي، پاڪستاني وفد جي اعزاز ۾ ڏنل ضيافتي ماني دوران وزيراعظم شوڪت عزيز مذاق ڪندي معمر قذافي کي چيو ته 'توهان پاڪستان ۾ ايترا مشهور آهيو جو قذافي اسٽيڊيم ۽ هڪ مشهور شاهراهه به توهان جي نالي سان منسوب آهي. جيڪڏهن توهان پاڪستان ۾ چونڊون وڙهندا ته يڪ سان ڪامياب ٿي ويندا' اهو ٻڌي معمر قذافي ۽ سندس پٽ سيف الاسلام ٻنهي خوشيءَ جو اظهار ڪيو. اهو ذڪر ڪرڻ جوڳو آهي ته پاڪستان جي ايٽمي پروگرام ۾ معمر قذافي دل کولي مالي مدد ڪئي هئي، پر جيئن چوڻي آهي ته 'سٺن ڏينهن ۾ سڀ ساٿي هوندا آهن. پر برن وقتن ۾ ڪو به گڏ نه هوندو' اهو ئي ڪجهه معمر قذافي سان ٿيو جڏهن سندس وقت ابتريءَ ۾ بدلجي ويو ۽ مغربي طاقتون سندن خلاف ٿي ويون، تڏهن پاڪستان ۾ چونڊون وڙهڻ جون ڳالهيون ڪندڙ به سندس ساٿ ڇڏي ڏنو. 2011ع جي گهرو ويڙهه دوران معمر قذافي کي رستن تي گهلي ڪري قتل ڪيو ويو ۽ افسوس سان گڏ چوڻو پوي ٿو ته ڪنهن به اسلامي ملڪ ان دردناڪ موت تي آواز به نه اٿاريو. فرانس جي اڳوڻي صدر نڪولس سرڪوزي خلاف عدالتي فيصلو فرانس ۾ قانون جي بالادستي ۽ عدليه جي آزاديءَ جي عڪاسي ڪري ٿو. اهو اهو ثابت ڪري ٿو ته جڏهن عدالتون سياسي اثر کان آزاد ٿين ٿيون ته پوءِ ڪو به شخص ڀلي ڪيترو به بااثر ڇو نه هجي، قانون کان مٿي نٿو رهي سگهي. پاڪستان ۾ به ڪيترن سياسي شخصيتن تي ڪرپشن جا الزام لڳا آهن. پر هتي جو عدالتي نظام اڪثر سست ۽ غير مؤثر نظر اچي ٿو. فرانس جي اڳوڻي صدر نڪولس سرڪوزي جنهن طريقي سان پاڻ کي جيل اختيارين حوالي ڪيو ۽ جنهن نظم ۽ قانون جي پاسداري ڪرڻ جا بنا ڪنهن احتجاج يا تشدد جي، ان ۾ پاڪستان لاءِ وڏو سبق لڪل آهي. پي ٽي آءِ جي باني عمران خان تي به نڪولس سرڪوزي وانگر غير ملڪي فنڊنگ جا الزام لڳا هئا. اليڪشن ڪميشن آف پاڪستان جي ٽي رڪني بينچ 2014ع کان ٻڌڻي هيٺ فارن فنڊنگ ڪيس ۾ فيصلو ٻڌائيندي عمران خان ۽ سندس پارٽي کي ڏوهيدار قرار ڏنو. فيصلي موجب پي ٽي آءِ پارٽي شهري روميتا سيٺي سميت 34 غير ملڪي شهرين، آمريڪا، ڪينيڊا، ووٽن ڪرڪٽ، ابراج گروپ، آءِ پي آءِ ۽ يو ايس آءِ کان ممنوع فنڊز حاصل ڪيا ۽ 13 بئنڪ اڪائونٽن کي لڪايو پر افسوس جو اهو ڪيس اڃا تائين اعليٰ عدالت ۾ ٻڌڻي هيٺ آهي. جيڪڏهن عمران خان کي فارن فنڊنگ ڪيس ۾ جيل وڃڻو پوي ها، ته شايد پاڪستان ۾ ڀيهر 9 مئي جهڙو واقعو پيش اچي وڃي ها. فرانس جي اڳوڻي صدر نڪولس سرڪوزي جي سزا نه صرف عدليه جي آزادي ۽ احتساب جي حوالي سان هڪ نئين مثال قائم ڪري ٿي، پر اهو پيغام به ڏئي ٿي ته جيڪڏهن اسين پنهنجو سماجي ۽ سياسي نظام مضبوط بڻائڻ چاهيون ٿا ته پوءِ قانون جي بالادستي کي يقيني بڻائڻو پوندو. پاڪستان ۾ حقيقي احتساب تڏهن ممڪن ٿيندو، جڏهن عدليه مڪمل طور آزاد، عوام باشعور ۽ سياستدان شفاف هوندا.

اڄ جي ڳالهه....

دؤر تيزيءَ سان تبديل ٿي رهيو آهي، ماضيءَ جون روايتون توڙي قدر بيدرديءَ سان تباهه ٿي رهيا آهن. ننڍي وڏي جو لحاظ پڻ ختم ٿيندو پيو وڃي. لوڀ ماڻهن جي دلين کي ڪٺور بڻائي رهي آهي، هر ماڻهو فقط پاڻ لاءِ سهولت چاهي ٿو. پنهنجو پاڻ کي ڪامياب ڏسڻ گهري ٿو پوءِ ڀلي ته ان لاءِ هُن کي ڪنهن ٻئي جو حق ئي ڇونه ڦرڻو پئجي وڃي. اڃا ته جدتن جي شروعات آهي، ايندڙ وقت ۾ نه ڄاڻ انسان ڪهڙي حال ۾ هوندو؟ اڃين به ٻڌايو پيو وڃي ته هاڻ گهڻا ئي ڪم روبوٽ کان ورتا ويندا، بلڪ سُڌريل مُلڪن ۾ روبوٽ ڪم به ڪري رهيا آهن، ممڪن آهي ته روبوٽس جي عام ٿيڻ کان پوءِ 'احساس' جهڙو گڻ انسان مان هميشه لاءِ ختم ٿي وڃي. جيتوڻيڪ هن وقت به 'احساس' ڪو گهڻو ناهي بچيو ايستائين جو رت جا رشتا به هڪٻئي کان ڇڄي ڌار ٿي پيا آهن. ڪٿي ملڪيتن ماڻهن کي هڪٻئي کان پري ڪري ڇڏيو آهي ته ڪٿي طبقاتي وچوٽين انهن ۾ دوريون پيدا ڪري ڇڏيون آهن. جيڪڏهن اڃين ئي سلسلو هلندو رهيو ته هڪ ڏينهن ماڻهو پنهنجو تشخص توڙي اشرف هُجڻ وارو احساس به وڃائي ويهندا، جا شايد انساني تنزليءَ جي انتها هوندي. تنهن ڪري اڄوڪي سماجي قدرن کي ڀيهر جيارڻ جي جستجو ڪريون.

لطيفي لاٽ — شاهه عبداللطيف ڀٽائي

لَڳُمِ پاڻُ پَروچَ جو، ڪَرَها ٿِيا قَضاڪَا!
اَهڪِي جا اُنَنِ کي، سا مَيَنِ پوءِ مَ ماڪَا!
اَگَڙِينِ خوراڪَ، پَسَڻُ پَرڏيهيُنِ جو.
(سُر حسيني)

ڀڳت ڪنور رام، راڳ ۽ رواداريءَ جو مُجسم!

عامر انصاري

راڳ رقص، سُرن ۽ سازن جو اهڙو ته سنگم آهي، جيڪو ٻڌندڙ جي ذهن ۽ دل کي موهي هڪ لُطف ڀري تازگي بخشي ٿو. راڳ رقص ۽ سازن جو آواز نه پر راڳ رقص ۽ سازن کي ٻڌڻ ۽ روح کي سُرور حاصل ڪرڻ جو نالو آهي. راڳ رقص جو آواز ٻڌندڙ کي جهومڻ تي مجبور ڪري ڇڏيندو آهي. راڳ رقص انساني ارتقا کان انسان ۾ سمايل آهي، جنهن کي روح جي غذا به چيو ويندو آهي. ان راڳ رقص جي دُنيا ۾ پنهنجو پاڻ مڃرائيندڙ املهه ماڻڪ موتي جهڙو ڪردار انساني برابريءَ جي محبتن جا گُل ورهائيندڙ ڀڳت ڪنور رام سنڌي صوفي راڳين ۾ تمام وڏو نالو آهي. "ڀڳت" سنڌي ٻوليءَ ۾ هن وقت مروج ٿيل لفظ آهي، جنهن جي معنيٰ آهي ڀڄن "راڳ" ڳائيندڙ. قديم سنڌو ماٿريءَ جي تهذيب ۾ حضرت عيسيٰ جي پيدائش کان 6 سئو سال اڳ ڀاڳوت ذات جا ماڻهو جيڪي ڀڄن ڳائيندا هئا. آهو آهستي آهستي سنسڪرت لفظ ڀڪت کان بگڙجي ڀڳت ۾ تبديل ٿي ويو. ڀڳت ڪنور رام 13 اپريل 1885ع ۾ سنڌو تهذيب جي ننڍڙي شهر ميرپورماٿيلو جي ڳوٺ "جروار" ۾ جنم ورتو. ڀڳت ڪنور رام جي پيءُ جو نالو ڀائي تارا چند ۽ ماءُ جو نالو تيرٿ ٻائي هو. جنهن وقت ڪنور رام ڄائو ان وقت صوفي بزرگ سنت ڪوتا رام جروار ڳوٺ ۾ آيو ته سندس پيءُ ڀائي تارا چند هيءُ ننڍڙو ٻالڪ کڻي وڃي سنت ڪوتا رام جي جهوليءَ ۾ رکيو. جنهن ٻار جو نالو "ڪنور رام" رکيو ۽ پوءِ اڳتي هلي اهو ٻار هڪ اهڙي شخصيت بڻجي ويو، جيڪو راڳ، رقص ۽ رواداريءَ جو مُجسم بڻجي ويو. هو سِنڌ سان گڏ سڄي مُلڪ ۽ سڄي دُنيا ۾ مشهور ٿي ويو آهي. هُن جو آواز ايترو ته مِٺو هو جو پکين جي ٻولين جهڙو سُرور بخشيندو هو.

سندس جي مٺڙي ۽ سُريلي آلاپ ۾ ايڏو ته لُطف ۽ جادو هو جو "چولا" ڪپاڻڻ وارو ٻار پنهنجي نالي جيان هميشه ڪنول گل جيان ٽڙيل ۽ پکڙيل رهيو. ڪنور رام جي هوڪي ڏيڻ واري آواز ۾ ايتري ته مٺاس هئي جو هڪ ئي وقت ننڍا توڙي وڏا گڏ ٿي ويندا هئا. جيتوڻيڪ جنهن کي "چولا" نه وٺڻا هوندا هئا، سو به خوش ٿي خوشيءَ سان "چولا" وٺي ويندو هو ڇاڪاڻ ته قدرت کيس آواز ۾ ايڏو وڏو ميٺاج بخشيو هو. ڀڳت ڪنور رام جي 1903ع ۾ اوتو مل جي نياڻيءَ سان شادي ٿي. ڀڳت ڪنور رام وٽ هندو مسلم جي متڀيد جو ڪو تصور ئي نه هو. جيڪڏهن هن وٽ ڪو به سوالي ايندو هو ته خالي موٽي نه ويندو هو. هو بنا ڀانهون ٻڌڻ جي ئي شايد ڪنهن سان مخاطب ٿيو هجي. راڳ سندس رڳ رڳ ۾ سمايل هو ۽ ڪنور ساز بڻيو ۽ رام هن جي آخري منزل ٿي هن پنهنجي آواز جي جادوءَ ۽ انداز سان سنڌ ۾ ڀڳتي ڳائڪيءَ جو نئون بُنياد وڌو. شهيد ڀڳت ڪنور رام بابت سائين جي ايم سيد پنهنجي مشهور ڪتاب "جنب گذاريم جن سين" ۾ لکيو آهي ته: "جڏهن ڀڳت ڪنور رام جو هيءُ ڪلام ٻڌندو آهيان: "آءٌ ڪانگا ڪر ڳالهه، مون سان تن ماروڙن جي" ته ان وقت ڪاڏو ڪائيندو هجان يا پڙهي رهيو هجان، ٻئي ڪم ڇڏائي ويندا اٿم."

ڀڳت ڪنور رام ورهاڱي کان اڳ مسجد منزل گاهه سکر وارن هندو-مسلم مذهبي فسادن ۾ پران ڏنو. درحقيقت ڀڳت ڪنور رام زندگيءَ جو آخري راڳ مانجهند شهر ۾ ڳايو. مانجهند شهر مان ڳائي ريل ۾ چڙهي دادوءَ ۾ لٿو. ڀڳت ڪنور رام کي اٿي کي ٻه شخص مليا ۽ پيرين پئي چيائون ته "دعا ڪجو ته اسان جنهن مقصد لاءِ نڪتا آهيون، اهو مقصد پورو ٿئي" ڀڳت ڪنور رام انهن ٻنهي شخصن کي غور سان ڏسي مُرڪندي چيو ته "اوهان جو مقصد پورو ٿيندو، اوهان جا ٻيڙا پار آهن."

اڄ امر شهيد ڀڳت ڪنور رام کي 86هين ورسيءَ جي موقعي تي رُڪ اسٽيشن تي گڏ ٿي پنهنجي لفظن ۾ ياد ڪري سندس جون سنڌي قوم لاءِ ڪيل خدمتون ۽ جدوجهد کي ساراهي انساني برابري ۽ رواداريءَ جا وچن ورجائيندي پرنام ڪري پيٽائون پيش ڪندا رهن ٿا. سچ پڇ ته هِي سنڌ جي تاريخ جو نهايت ئي نمايان، عظيم ۽ انمول ڪِردار آهي، جيڪو سِنڌو تهذيب جي رُوح مثل آهي، جنهن تي اسان کي فخر آهي ۽ اهو فخر تيستائين رهندو، جيستائين ڪائنات باقي آهي.

aamir.ansari.sindhi@gmail.com

اڄوڪو ڏينهن ..... 30 آڪٽوبر

دليپ تاهل

دليپ تاهل باليووڊ جو مشهور سنڌي اداڪار آهي. هن جو پورو نالو دليپ ٿهلراماڻي آهي ۽ هنجو جنم 30 آڪٽوبر 1952ع تي هندستان جي شهر لکنوءَ ۾ ٿيو. هن جا ماءُ ۽ پيءُ ٻئي سنڌي هئا، جيڪي سنڌ ۾ رهندا هئا ۽ ورهاڱي کان پوءِ هندستان لڏي ويا. هنجو پيءُ گهنشام جيٺانند ٿهلراماڻي هندستان جي هوائي فوج جو هڪ آفيسر هو. هن اترکنڊ رياست جي شهر نينيتال جي شيرووڊ ڪاليج مان تعليم حاصل ڪئي. ان بعد سال کن علي ڳڙهه مسلم يونيورسٽيءَ ۾ پڙهيو. اڳتي هلي ممبئيءَ جي سينٽ زيوئر ڪاليج مان گريجوئيشن ڪيائين. هن 10 سالن جي ننڍڙي ڄمار ۾ نينيتال شهر ۾ اسٽيج ڊرامن ۾ ڪم ڪرڻ شروع ڪيو. هن شاگرديءَ واري زماني ۾ پنهنجي بهترين اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاري ڪيترائي انعام حاصل ڪيا. 1968ع ۾ هن ممبئيءَ جي هڪ ٿيٽر ۾ ڪم ڪرڻ شروع ڪيو. هن 1974ع ۾ فلم "انڪار" ۾ ڪردار ادا ڪري پنهنجي فلمي زندگيءَ جي شروعات ڪئي. 1980ع ۾ فلم شان ۾ ولين جو ڪردار ادا ڪيائين. ان کان پوءِ هن هڪ سئو کان به وڌيڪ فلمن ۾ اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريا. هن هندي فلمن سان گڏ انگريزي ۽ پنجابي فلمن ۾ به ڪم ڪيو آهي. هن ٽيليويزن جي به ڪيترن ئي ڊراما سيريلس ۾ ڪم ڪيو آهي. هو اداڪار هجڻ سان گڏ هڪ سريلو ڳائڻو پڻ آهي.

ميان عبدالله راهي لکوي

ميان عبدالله راهي لکوي پنهنجي دور جو مشهور حڪيم، شاعر ۽ ديني عالم هو. سندس ولادت 1860ع ڌاري شڪارپور ضلعي جي شهر لکيءَ ۾ ٿي. سندس والد جو نالو ڏاٽيءَ ڏنو مهر هو. هن شڪارپور مان سنڌي فائنل جو امتحان پاس ڪيو ۽ عملي زندگيءَ جي شروعات پرائمري اسڪول جي استاد طور ڪئي. هو لنواري شريف جي درگاهه جو مريد هو ۽ پنهنجي عمر جو گهڻو حصو اتيئي گذاريائين. لنواريءَ ۾ ئي ديني تعليم حاصل ڪيائين ۽ اتيئي مولويءَ طور سندس دستاربندي ٿي. هو هڪ قابل حڪيم ۽ پختو شاعر پڻ هو. سندس شاعريءَ ۾ ڪافيون، حمد، سه حرفيون، غزل، قصيدا، مداحون، مولود ۽ مرثيه وغيره شامل آهن. هن جي ڪتابن ۾ "مدح حضرت سلطان الاولياءَ حضرت

آهي. ميمڻ عبدالغفور سنڌيءَ جي ڪتاب "عظيم سنڌي انسان" مطابق هن جي ولادت 28 جولاءِ 1895ع تي روهڙيءَ ۾ ٿي. هن سنڌي ۽ فارسيءَ جي ابتدائي تعليم روهڙيءَ مان حاصل ڪئي ۽ مئٽرڪ جو امتحان هاءِ اسڪول سکر مان پاس ڪيائين. عملي زندگيءَ جي شروعات روينيو کاتي ۾ ڪلارڪ طور ڪيائين. اڳتي هلي ٻَراج کاتي ۾ سروس انسپيڪٽر آف ڪنٽرولڊ پرائيسز سکر ۽ ٽريزري آفيسر طور ڪم ڪري رٽائر ٿيو. اسڪول واري زماني کان ئي سندس لاڙو تصوف ۽ صوفيت طرف رهيو. سچل جي شاعريءَ سان عشق جي حد تائين محبت هئس. هو هڪ قادرالڪلام شاعر ۽ صوفي راڳي پڻ هو. هن جي تصنيف، تاليف ۽ ترجمو ڪيل ڪتابن جو تعداد اٽڪل 53 آهي. سندس شاعريءَ جو مجموعو "ديوان اڪبر" جي نالي سان ڇپيل آهي. هن 30 آڪٽوبر 1981ع تي هن دنيا مان موڪلايو.

حاجي محمود هالائي

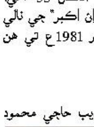

اڄ مشهور صحافيءَ ۽ اديب حاجي محمود هالائيءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. هن 8 مارچ 1908ع تي هالا شهر ۾ حاجي محمد اسحاق ميمڻ جي گهر ۾ اکيون کوليون. شروعاتي تعليم پنهنجي شهر مان ئي حاصل ڪيائين. 1926ع ۾ حج جي سعادت نصيب ٿيس. هن 1926ع ڌاري صحافتي دنيا ۾ پير پاتو ۽ 1938ع ۾ هالا ۾ پرنٽنگ پريس جو بنياد رکيائين. هڪ سال کان پوءِ اها پريس ميرپورخاص ۾ منتقل ڪيائين ۽ انهيءَ پريس مان 1942ع ۾ هفتيوار همدرد اخبار جاري ڪيائين. هو ٿرپارڪر ايڊيٽر ايسوسيئيشن جو صدر، ڊسٽرڪٽ پرنٽنگ پريس ايسوسيئيشن جو صدر، ميرپورخاص پريس ڪلب جو صدر ۽ انجمن مديران سنڌ جو پريس سيڪريٽري پڻ رهيو. پاڻ ننڍي هوندي کان ئي حريت پسند خيالن جو حامي هو. هن خلافت تحريڪ، خاڪسار تحريڪ، آل انڊيا ڪانگريس ۽ آل انڊيا مسلم ليگ ۾ ڀرپور حصو ورتو. وطن جي آزاديءَ جي

مختيار انڄو

سيپٽمبر 1938ع تي حيدرآباد ۾ ڄائو. هن جي پهرين فلم "دوراها" هئي، جنهن ۾ هن معاون اداڪار طور ڪم ڪيو. هن ڪل 16 فلمن ۾ ڪم ڪيو. جن ۾ 8 اردو، 7 سنڌي ۽ هڪ پنجابي فلم شامل آهي. هن جي آخري فلم 'ميرا انصاف' هئي. هن ڪيترن ئي ٽيليويزن ڊرامن ۾ به ڪم ڪيو. هن جي مشهور ڊرامن ۾ انڪل عرفي، ديوارين ۽ افشان شامل آهن. هن جا ٻه پٽ عدنان جيلاني ۽ ڪامران جيلاني به ٽيليويزن جا اداڪار آهن. قربان جيلانيءَ 30 آڪٽوبر 1996ع تي وفات ڪئي.

علامه مخدوم ميان محمود صديقي پاٽائي

علامه مخدوم محمود صديقي پاٽائي پنهنجي دور جو وڏو بزرگ، عالم، اديب ۽ حڪيم هو. هن بزرگ جو پيرائتو احوال مهراڻ رسالي جي سوانح نمبر ۾ مولانا دين محمد اديب لکيو آهي. "انسائيڪلوپيڊيا سنڌيانا" ۽ گلزار ڪلهوڙي جي ڪتاب "پاٽ شريف تاريخ جي آئيني ۾" ۾ به هن بزرگ جو مختصر تعارف ڏنل آهي. پاٽ شريف ۾ جنم وٺندڙ هن بزرگ جي ولادت جي تاريخ نه ملي سگهي آهي. سندس والد ميان محمد صالح به وڏو عالم ۽ مفتي هو. ميان محمود ابتدائي ديني تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي. ان کان پوءِ ٽونڪ ۾ مولانا برڪات وٽ پڙهيو. اڳتي هلي اجمير شريف ۾ مولانا معين الدين وٽ پڙهيو ۽ اتيئي سندس دستاربندي ٿي. پاڻ فقه، حديث ۽ تفسير جو وڏو ڄاڻو هو. کيس عربيءَ ۽ فارسيءَ تي وڏو عبور حاصل هو. عربيءَ ۾ هڪ ڪتاب به لکيائين. هو هڪ سٺو حڪيم پڻ هو. هن بزرگ 29 جمادي الاثاني 1351هه مطابق 30 آڪٽوبر 1932ع تي راهه رباني ورتي.

پروفيسر محمد الياس ابڙو

اڄ مشهور تعليمي ماهر ۽ سنڌ يونيورسٽيءَ جي اڳوڻي وائيس چانسلر

ڪئي. هن پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات 1949ع ۾ سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ ليڪچرار طور ڪئي. اڳتي هلي ترقيءَ جون منزلون طئي ڪري پروفيسر جو عهدو ماڻيائين. پاڻ سنڌ يونيورسٽيءَ جي ڪامرس شعبي جو چيئرمين ۽ آرٽس فيڪلٽيءَ جو ڊين رهيو. 1980ع ۾ سنڌ يونيورسٽيءَ جي وائيس چانسلر طور ذميداريون سنڀاليائين. هن جن ٻين عهدن تي رهي ڪم ڪيو، تن ۾ بورڊ آف انٽرميڊيئيٽ ۽ سيڪنڊري ايجوڪيشن حيدرآباد جو چيئرمين، تعليم کاتي ۾ آفيسر آن اسپيشل ڊيوٽي ۽ ٻيا عهدا شامل آهن. هن 30 آڪٽوبر 1994ع ۾ وفات ڪئي.

عبدالغفور السٽي

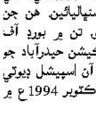

اڄ سنڌ جي مشهور ليکڪ، محقق ۽ سماجي اڳواڻ مرحوم عبدالغفور السٽيءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. مرحوم ڀلاري ڀٽ ڌڻيءَ جو سچو عاشق ۽ شارح هو. هو 21 جنوري 1931ع تي سجاول ضلعي جي مشهور شهر دڙي ۾ ارباب حاجي محمد صالح ميمڻ جي گهر خوشيون کڻي آيو. مئٽرڪ جو امتحان سنڌ مدرسته الاسلام هاءِ اسڪول مان 1948ع ڌاري پاس ڪيائين. مئٽرڪ پاس ڪرڻ کان پوءِ اسڪول جو استاد مقرر ٿيو. نوڪريءَ دوران ٽيڪنيڪل ڪاليج سکر مان سول انجنيئرنگ ۾ ڊپلوما ڪيائين. 1950ع کان 1960ع تائين پيچ کاتي ۾ اوورسيئر ۽ ايس ڊي او طور ڪم ڪيائين. بعد ۾ نوڪري ڇڏي ٺيڪيداري ڪيائين. عبدالغفور کي لکڻ ۽ شاعريءَ جو شوق ننڍپڻ کان ئي هو. سنڌ مدرسي ۾ شاگرديءَ واري زماني ۾ اسڪول جي شاگردن لاءِ سنڌي اخبار "جمهور" جاري ڪيائين. 1955ع کان سندس مضمون مختلف سنڌي اخبارن ۽ رسالن جي زينت بڻجڻ شروع ٿيا. 1971ع ۾ حيدرآباد مان ملير ڊائجيسٽ نالي هڪ ماهوار رسالو جاري ڪيائين، جيڪو 1974ع تائين هليو. انهيءَ رسالي ۾ 1973ع جي آئين ۽ حڪومت جي پاليسين خلاف ايڊيٽوريل لکيائين، جنهن سبب 56 ڏينهن جيل ڪاٽيائين. ڀلاري ڀٽ ڌڻيءَ جي شاعريءَ جو انگريزيءَ ۾ ترجمو ڪيائين. اهو ترجمو Celestial Sunrise from Sindhجي نالي سان 1986ع ۾ ڇپيو. سندس ٻين تصنيفن ۾ "سنڌي ٻوليءَ کي للڪار"، "ٻٽڻ ٻاروچن سين" (آتم ڪٿا)، بالغن جي تعليم لاءِ "السٽي

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب Xth سول/فيملي جج حيدرآباد
فيملي سوٽ نمبر۔۔۔ سال 2025

مسمات صغران ڌيءُ اڪبر زال جان محمد رهندڙ بجلي پٽي ڳوٺ سائيٽ ايريا حيدرآباد سيل نمبر 0318-0135369۔۔۔پلينٽف۔۔۔خلاف: جان محمد خاصخيلي پٽ نامعلوم رهندڙ گهانگهرا موري ويجهو ٽنڊو يوسف ٿانو حيدرآباد سيل نمبر 0370-3177195۔۔۔ڊفينڊنٽ

نالي معين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 15-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

Xth سول اينڊ فيملي ڪورٽ حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/فيملي جج-III ٽنڊوالهيار
فيملي سوٽ نمبر 22 سال 2025

شريمتي مهوش زال ذوالفقار ذات خاصخيلي رهندڙ مجاهد ڪالوني بڪيرا روڊ ضلعو ٽنڊوالهيار پوليس اسٽيشن بي-سيڪشن ٽنڊوالهيار۔۔۔پلينٽف۔۔۔خلاف: سبحان پٽ چانگ مسلم بالغ ذات لنجار رهندڙ ڳوٺ خاتو وسان تعلقو چمبڙ ضلعو ٽنڊوالهيار سيل نمبر 0304-8714815۔۔۔ڊفينڊنٽ

نالي معين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 30-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سول/فيملي جج-III ٽنڊوالهيار

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول فيملي جج اينڊ جي ايم سڪرنڊ
(روبرو جناب ارشاد خاصخيلي)
فيملي سوٽ نمبر۔۔۔ سال 2025

مسمات صوبيه ڌيءُ غلام عباس رند رهندڙ مهراڻ ڪالوني تعلقو سڪرنڊ ۔۔۔پلينٽف۔۔۔خلاف: ظهير احمد پٽ سبز علي رند رهندڙ شانتي نگر ايريا A-25 اسٽاپ گهٽي نمبر 01 ڪراچي ضلعو ايسٽ۔۔۔ڊفينڊنٽ

نالي معين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 12-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سول اينڊ فيملي جج/ جي ايم-II سڪرنڊ

ڪورٽ نوٽيس

سول فيملي جج اينڊ جي ايم-II قاضي احمد
(روبرو جناب امانت علي ڪوسو)
فيملي سوٽ نمبر۔۔۔ سال 2025

مسمات فرحانه ناز زال نعيم الرحمان مغل رهندڙ جام چنگيز ڪالوني قاضي احمد ۔۔۔پلينٽف۔۔۔خلاف: نعيم الرحمان مغل پٽ رحمان عرف سڪندر مغل رهندڙ وارڊ نمبر 02 سولنگي پاڙو تارو شاهه پريا ستي ضلعو نوشهروفيروز۔۔۔ڊفينڊنٽ

نالي معين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف سوٽ فار مينٽيننس اينڊ ريٽرن آف ڊاوري آرٽيڪلز لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 05-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سيڪنڊ سول جج اينڊ فيملي جج قاضي احمد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سينئر سول جج-II شهيد بينظير آباد
ان ايفڪسي سوٽ نمبر 112 سال 2025

(1) عبدالرزاق پٽ مرحوم عبدالله (2) محمد سليمان پٽ محمد يعقوب ٻئي ذات خاصخيلي رهندڙ مريم ڪنويٽ اسڪول ويجهو مريم روڊ لائين پار نوابشاهه (3) عبدالستار پٽ مرحوم عبدالله (4) محمد يوسف پٽ محمد يعقوب (5) محمد رضوان پٽ عبدالخالق نمبر 03 کان 05 ذات خاصخيلي رهندڙ مريم ڪنويٽ اسڪول ويجهو مريم روڊ لائين پار نوابشاهه حال ايٽ هائوس نمبر A-64 ويجهو سير هال، وي حاجي ذڪريا ڳوٺ ڪراچي دي پلينٽف نمبر 01 سيلف اينڊ اسپيشل پاور آف اٽارني پلينٽف نمبر 02 کان 05۔۔۔پلينٽف۔۔۔خلاف جمشيد علي پٽ دريا خان Gudaro رهندڙ ڳوٺ تاشر ڪٽي ديهه-86 ويجهو سانگهڙ روڊ نوابشاهه سيل نمبر 0316-2016716۔۔۔ڊفينڊنٽ

نالي معين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين پلينٽف سوٽ فار ڊڪليريشن رڪوري ڊيمجز سان ڪمپينشن اماؤنٽ -/50000000 روپيا ۽ پرمننٽ انجڪشن زير قلم VII رول 1 سي پي سي لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي . تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 13-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سينئر سول جج-II نوابشاهه

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فرسٽ سينئر سول جج حيدرآباد
(روبرو جناب آصف علي جتوئي)
فرسٽ ڪلاس سوٽ نمبر 1502 سال 2025

(1) مسمات Summaya بيواهه سجاد علي ميمڻ (2) عبدالهادي پٽ سجاد علي ميمڻ (3) اياز پٽ سجاد علي ميمڻ ٻئي مائنر معرفت گارڊين سيريل نمبر 1 سڀ مسلم رهندڙ ميمڻ محلا ڊانڊو پي او ڊنڊو تعلقو ٽنڊو غلام حيدر ضلعو ٽنڊو محمد خان۔۔۔پلينٽف۔۔۔خلاف: (1) شهزاد علي ميمڻ پٽ عبدالجبار ميمڻ (2) عبدالجبار ميمڻ پٽ قادر بخش ميمڻ (3) مسمات شبانه زال عبدالجبار ميمڻ سڀ مسلم بالغ (فرسٽ ايڊريس: ميمڻ محلا ڊنڊو پي او ڊنڊو تعلقو ٽنڊو غلام حيدر ضلعو ٽنڊو محمد خان) ٻي ايڊريس: هائوس نمبر 67 گرين هائوس هائوسنگ اسڪيم فارمڊ آئوٽ آف آر ايس 243 ديهه سري تعلقو قاسم آباد حيدرآباد (4) اسسٽنٽ ڪمشنر قاسم آباد حيدرآباد (5) مختيارڪار روينيو تعلقو قاسم آباد (6) سب رجسٽرار تعلقو قاسم آباد (7) سيڪريٽري روينيو گورنمينٽ آف سنڌ شهباز بلڊنگ حيدرآباد۔۔۔ڊفينڊنٽ

نالي معين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف ڊڪليريشن ڪينسليشن پارٽيشن وٿ سيپريٽ پزيشن ميسن پرافٽ آف پرمننٽ انجنڪشن لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 08-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

فرسٽ سينئر سول جج حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

8th ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ جج حيدرآباد
سڪسيشن ايپليڪيشن نمبر 200 سال 2025

مزمل عزيز پٽ عبدالعزيز۔۔۔ايپليڪينٽ۔۔۔خلاف: مسمات روحي بانو زال عبدالعزيز ۽ 8 ٻيا۔۔۔آپونينٽس۔۔۔ دي جنرل پبلڪ ايٽ لارج

نوٽيس:
جيئن ته مٿين ايپليڪينٽ سڪسيشن درخواست زير قلم 372 سڪسيشن ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي سڪسيشن سرٽفڪيٽ حاصل ڪرڻ لاءِ، جيڪي پراپرٽي ڇڏي آهي مرحوم عبدالعزيز ولد محمد اسحاق شناختي ڪارڊ نمبر 4130536507891 وفات جي تاريخ 08-05-2022 پراپرٽي ۾ يو بي ايل جرنلسٽ برانچ حيدرآباد جي اڪائونٽ ۾ ڇڏيل رقم -/2502018.21 روپيا تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 03-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

8th ايڊيشنل سيشن جج حيدرآباد

حلفيه بيان

اسين نالي الطاف حسين ويسريو ولد حاجي احمد ويسريو رهندڙ حاجي احمد ويسريو ٽنڊو محمد خان حلفيا بيان ٿو ڏيان ته منهنجي والد مرحوم جي پيءُ مرحومان تاج خاتون جي ڌي حور مرحوم حاجي محمد ويسريو جي زال هئي جيڪا تاريخ 16.3.2004 تي وفات ڪري ويئي مرحومان حور زال مرحوم حاجي احمد ويسريو جي گهر واري هئي ڪيس اولاد نه هو جيڪا سنڌس جائز وارث اسان چار ڀائر آهيون ,الطاف حسين ممتاز حسين محمد اشرف,مرحوم واليڊنو ولد حاجي احمد ويسريو آهن اگر ڪنهن شخص کي ڪو اعتراض هجي ته ڏهه ڏينهن اندر ميونسپل ڪميٽي اعتراض داخل ڪرائي ٻي صورت ۾ اهڙو فوتي سرٽفڪيٽ ميونسپل طرفان جاري ڪيو ويندو

عام اطلاع

هر عام و خاص ماڻهن کي هن اشتهار زرعي آگاهه ڪجي ٿو ته عرضدار نالي اُلهه بچايو ولد ادريس ذات لغاري رهندڙ امان الله شاهه ڪالوني ٽنڊوالهيار تعلقو ۽ ضلعو ٽنڊوالهيار درخواست ڪئي آهي ته سنڌس والد نالي ادريس ولد احمد لغاري رهندڙ امان الله شاهه ڪالوني ٽنڊوالهيار جيڪو تقريبن 05-05-2013 سال اڳ هن فاني دنيا مان لاڏالو ڪري ويو آهي فوتي جي نالي ديهه ڳاڙهو صدر ۾ زرعي زمين آهي جنهن جو فوتي ڪانو سنڌس جائز وارثن ۾ بدلايو وڃي ٿو ان سلسلي ۾ علائقي جي ٻن معزز ماڻهن هر هڪ (1) عبدالواحد ولد غلام مصطفيٰ ذات لغاري رهندر ڳوٺ حاجي ايوب لغاري تعلقو چمبڙ ضلعو ٽنڊوالهيار (2) نالي محمد عباس ولد محمد عيسيٰ ذات لغاري رهندڙ امان الله شاهه ڪالوني ٽنڊوالهيار پنهنجو بيان رڪارڊ ڪرايو آهي جنهن موجب فوتي جا هيٺيان حقيقي ۽ جائز وارث ظاهر ڪيا آهن (1) الهه بچايو (پٽ) (2) احمد (پٽ) (3) عبدالحق (پٽ) (4) مسمات مريم (ڌيءَ). (5) مسمات حاجران (ڌيءَ). (6) مسمات رابعه (ڌيءَ) (7) مسمات ذواليخان (بيواهه) تنهنڪري هن اشتهار زرعي سڀني عام ۽ خاص ماڻهن لاءِ ٻڌرو ڪجي ٿو ته اگر انهيءَ فوتي ڪاتيبدل بابت ڪنهن کي ڪوبه اعتراض آهي ته هن اشتهار جي اشاعت بعد 07 ڏينهن جي اندر پنهنجو اعتراض دائر ڪري ٻي صورت ۾ قانون موجب قدم کنيو ويندو ۽ ڪا به حجت ٻڌي ويندي.

مختيارڪار تعلقو چمبڙ

عام اطلاع

جيئن ته اسان جي آفيس ۾ نالي احمد شر ولد علي گل ذات شر بلوچ درخواست ڏني آهي ته سنڌس والد نالي علي گل ولد سوالي خان تاريخ 07-01-2024 فوت ٿي ويو آهي فوتي کي ديهه نمبر 332 تعلقو ڪوٽ غلام محمد ۾ بلاڪ نمبر / سروي نمبر 116/ 11 to 14 ايراضي 04-00 ايڪڙ ۽ ٻيا مان ڳڏيل حصي موجب ايراضي 02-00 ايڪڙ رڪارڊ موجب آهي جنهن جو فوتي ڪاتو جائز وارثن ۾ بدلايو وڃي انهي سلسلي ۾ جلسي عام ڳوٺ اولادي شر ديهه نمبر 332 ۾ ڪري اتي ٻن شاهدن جا بيان قلم بند ڪيا ويا. انهن هيٺين موجب فوتي جا جائز وارث ظاهر ڪيا آهن(1) احمد شر(پٽ) (2) ملوڪان (زال) هر عام و خاص کي اطلاع ٿو ڏجي ته مٿي ڄاڻايل فوتي جي وارثن ٽوڙي زرعي زمين بابت جيڪڏهن ڪنهن به شخص کي ڪنهن به قسم جو اعتراض هجي ته انهي اشاعت جي ستن 07 ڏينهن اندر هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس ۾ پنهنجي ثبوتن سميت پيش ٿي اعتراض داخل ڪري ٻي صورت ۾ مدو گذرڻ بعد فيصلو جائز وارثن جي حق ۾ قانون موجب ڪيو ويندو ۽ پوءِ ڪو به اعتراض ٻڌڻ ۾ نه ايندو

مختيارڪار روينيو تعلقو ڪوٽ غلام محمد

عام اطلاع

هرعام و خاص کي آگاهه ٿو ڪجي ته اسين عبدالرزاق ولد محمد صديق پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ ڪنٽرول اداره ترقيات حيدرآباد هڪ درخواست منظوري سائيٽ پلان سروي نمبر 191/1.191 ديهه ڄامشورو ايراضي 18513 اسڪوائر فوٽ جمع ڪرائي آهي اگر ڪنهن به شخص يا اداري کي ڪنهن به قسم جو ڪو به اعتراض وغيره هجي ته هن اشاعت جي 15 ڏينهن اندر تمام دستاويزي ثبوت سان گڏ يا پاڻ يا رجسٽرڊ ڊاڪ آئي ڊي جي ذريعي پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ ڪنٽرول اداره ترقيات حيدرآباد وٽ جمع ڪرائي معياد گذرڻ کانپوءِ ڪو به اعتراض قابل قبول نه هوندو ۽ ضروري ڪاروائي عمل ۾ آندي ويندي.

ڊائريڪٽر پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ ڪنٽرول اداره ترقيات حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/فيملي جج VI حيدرآباد
فيملي ايگزيڪيوشن درخواست نمبر 178 سال 2025

مسمات سڪينه زال علي رضا رهندڙ ڳوٺ حسين لوڙهو تعلقو ضلعو حيدرآباد۔۔۔پلينٽف۔۔خلاف: علي رضا ولد امير بخش ذات رند رهندڙ ڳوٺ ڄامو امريڪن ڪوارٽر حيدرآباد ۔۔۔ڊفينڊنٽ

نالي معين ڊفينڊنٽ ڏانهن:
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف ايگزيڪيوشن درخواست زير قلم 13 ويسٽ پاڪستان فيملي ڪورٽ ايڪٽ تحت دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 30-10-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/فيملي جج VI حيدرآباد

بقايا 1 هڪ ڄڻو قتل

ڌارين هڪبئي مٿان فائرنگ شروع ڪري ڏني جنهن جي نتيجي ۾ گوليون لڳڻ سبب بخت الله بنگلاڻي موقعي تي مارجي ويو جنهن بعد هٿياربندن فائرنگ ڪندا فرار ٿي ويا، واقعي کان پوءِ حد جي پوليس پهچي لاش کي پنهنجي تحويل ۾ وٺي تعلقه اسپتال ڪڻائي آئي جتي ڊاڪٽرن ڌارن مقتول جي لاش جو پوسٽ مارٽم ڪرڻ بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو جيڪي لاش ايمبولينس ذريعي سنڌس گهر کڻائي ويا، لاش گهر ۾ پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو هر طرف روڄ ۽ راڙو پئجي ويو هوڏانهن آخري اطلاعن تائين حد جي ٿاڻي تي واقعي جو ڪيس داخل نه ٿي سگهيو هو ۽ نه ئي ڪا گرفتاري عمل ۾ اچي سگهي هئي ياد رهي ته ڪجهه سال پهريان زمين جي معاملي تان بنگلاڻي برادري جي ٻن ڌرين ۾ شروع ٿيل خوني تڪرار ۾ هن وقت تائين ٻن معصوم ٻارڙن سميت 4 ڄڻا قتل ٿي چڪا آهن

بقايا 2 واپاري کان ڦر

اگهور ٽنڊ سٽل ميرپوربٺورو سجاول روڊ تي سجاول ويندڙ سيد ڪمپني مالڪ بلاول قائمخاني کان سجاول روڊ تي ميرپوربٺورو ٿاڻي جي حد ۾ ٻاگهل سمر نالي وٽ ٻن موٽر سائيڪلن تي نامعلوم هٿيارٻند ڌوڙن هٿيارن جي زور تي ڪيس يرغمال بنائي چار لک روڪ رقم موبائل فون ڦر ڪري...

ٺل لڳ بنگلاڻي برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، فائرنگ، هڪ ڄڻو قتل

ڳوٺ فتح محمد بنگلاڻي ۾ پراڻي تڪرار تان ٻنهي ڌرين پاران هڪٻئي مٿان فائرنگ

گوليون لڳڻ سبب بخت الله بنگلاڻي موقعي تي ئي مارجي ويو، هٿياربند فائرنگ ڪندا فرار

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪٽائي اسپتال منتقل ڪيو، ڪارروائي بعد وارثن حوالي، گهر ۾ ڪهرام

جيڪب آباد (ذ ر) تعلقي ٺل جي بي سيڪشن ٿاڻي جي حد ڳوٺ فتح محمد بنگلاڻي ۾ زمين جي پراڻي تڪرار تان بنگلاڻي برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ هڪ پيرو بيهر خوني تڪرار ڦاٽي پيو. ٻنهي ڌرين
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

سکر: سوئي گيس جا عملدار ميڊيا سان ڳالهائي رهيا آهن

سوئي سدرن گيس ڪمپني جي ميڊيا ٽيم جو سکر پريس ڪلب جو دورو

ڪمپني آفيسرن ۽ پريس ڪلب جي عهديدارن وچ ۾ ميڊيا جي ڪردار ۽ توانائي شعبي تي خيالن جي ڏي وٺ

سوئي سدرن گيس ڪمپني عوام کي معياري خدمتون فراهم ڪرڻ ۽ نظام جي اپ گريڊيشن لاءِ پرعزم

سکر(بيورو رپورٽ)سوئي سدرن گيس ڪمپني (SSGC)جي ميڊيا ٽيم سکر پريس ڪلب جو دورو ڪيو ڪمپني جي اعليٰ آفيسرن ۽ ميڊيا نمائندن پاران پريس ڪلب جي عهديدارن سان ملاقات ڪئي. سوئي سدرن گيس ڪمپني جي ميڊيا ٽيم ۾ گروپ جنرل مينيجر شاهد شيخ ڊپٽي
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

سڄاول لڳ ساريون ميڙيندڙ معصوم ٽينگر ٽريڪٽر سان ٽڪرائجي فوت

سڄاول (ذ ر) سڄاول لڳ ٻيلو شهر ۾ سارين جي ٽريڪٽر پويان ساريون ميڙيندڙ معصوم ٽينگر ٽريڪٽر سان ٽڪرائجي فوت ٿي ويو خبر موجب سڄاول ويجهو ٻيلي شهر سان تعلق رکندڙ 14 ورهين جو علي نواز ولد بلاول ملاح ٽريڪٽر جي پويان ساريون ميڙڻ لاءِ ڊوڙيندي ٽريڪٽر سان ٽڪرائجي
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

مورو پرسان ايم اين اي رئيس ذوالفقار علي ٻهڻ جي گهر ۾ ڌاڙي جا جوابدار گرفتار نه ٿيا

جوابدار جلد قانون جي گرفت ۾ ايندا، ماهر ٽيم تحقيقات ۾ مصروف آهي: ايس ايس پي

پوليس تي مڪمل اعتماد، بيگناهن خلاف ڪارروائي نه ٿيڻ جي يقين ڏيارڻ ويو: ذوالفقار علي ٻهڻ

مورو (ن ع) پرسان ڏيرڻ ۾ گذريل ڏينهن پاڪستان پيپلزپارٽي جي ايم اين اي رئيس ذوالفقار علي ٻهڻ جي گهر کي لڳل ڌاڙي جا جوابدار ڏينهن گذرڻ باوجود گرفتار نه ٿي سگهيا آهن جنهن ڪري عوام ۾ سخت ڏاڍ پکڙيل آهي اڃان تائين پوليس جي ڪاب اڳ پرائي نه ٿي سگهي آهي ايس
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

بٺوري ۾ بدامني چوٽ چڙهيل، هڪ ٻئي واپاري کان ڦر

ميرپوربٺورو (ن ع) ميرپوربٺورو ۾ بدامني جي باهه گهٽجڻ نه ٿي ڇٽي ڏينهن اندر هڪ ٻيو واپاري ڦورن هٿان ڦرجي ويو انتظاميا
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

نوابشاهه ۾ جساف جو غني امان چانڊيو جي بازيابي لاءِ احتجاجي مظاهرو

نوابشاهه(س ر) جساف (شهيد بشير خان قريشي گروپ) پاران نيشنل ڪانگريس جي
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

سکر: صوبائي وزير جام اڪرام الله ڌاريجو ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

سنڌ پارلياماني رپورٽرز ايسوسيئيشن جا عهديدار ايندڙ ٻن سالن لاءِ ٻيهر چونڊجي ويا، پ پ چيئرمين، وڏي وزير ۽ ٻين پاران مبارڪباد

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ پارلياماني رپورٽرز ايسوسيئيشن (ايس پي آر اي) جي ساليانو عام گڏجاڻي ڪراچي جي مقامي هوٽل ۾ منعقد ٿي گڏري جنهن ۾ سڀني ميمبرن ڀرپور شرڪت ڪئي اجلاس دوران ميمبرن منير ساقي، فقير سليم شبير
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد ۾ ڊينگي وائرس جا 10 ڪيس ظاهر، نوجوان فوت، جمس اسپتال ۾ وارڊ قائم

19 ورهين جو نوجوان آصف علي ڊينگي وائرس سبب فوت، پيرسن عورت سميت ڪيترائي مريض اسپتال داخل

ڊائريڪٽر جمس ڊاڪٽر زبير شيخ پاران ڊينگي مريضن لاءِ مرد، عورتن ۽ ٻارن جو خصوصي وارڊ قائم ڪرڻ جو اعلان

شهر ۾ اسپري ۽ حفاظتي انتظام تيزي سان شروع ڪيا ويندا، ڪٽس جي فراهمي لاءِ صحت کاتي کي لکيو آهي: ڊي سي

جيڪب آباد (ذ ر) جيڪب آباد ۾ ڊينگي وائرس جا 10 ڪيس ظاهر نوجوان فوت، جمس اسپتال ۾ ڊينگي جي مرض ۾ مبتلا عورت زير علاج، ڊينگي وائرس جا ڪيس ظاهر ٿيڻ بعد جمس اسپتال ۾ خصوصي
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوڄام ويجهو ٽرين جي ٽڪر ۾ چوڪيدار فوت

پشاور کان ڪراچي ويندڙ ٽرين جي ٽڪر ۾ 25 سالہ ذوالفقار ميسو چيپاٽجي فوت ٿي

ٽنڊوڄام (ت ر) ٽنڊوڄام ويجهو ٽرين جي ٽڪر ۾ چوڪيدار فوت. واقعو اتفاقي قرار خبر موجب ٽنڊوڄام ويجهو راهوڪي ٿاڻي جي حد ڪراچي لاهور ريلوي ٽريڪ تي پشاور کان ڪراچي ويندڙ ٽرين جي ٽڪر ۾ 25 سالہ ذوالفقار ميسو چيپاٽجي فوت ٿي ويو اطلاع ملڻ تي راهوڪي پوليس واقعي
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو آدم: حادثي ۾ فوت ٿيل اڻ ڄاتل شخص جو لاش پيل آهي

ٽنڊو آدم لڳ نامعلوم گاڏي جي ٽڪر ۾ اڌڙوٽ شخص فوت، لاش اسپتال منتقل

ٽنڊو آدم (ن ع) ٽنڊو آدم ٽنڊو روڊ تي ڳوٺ ملو ڪوسو لڳ نامعلوم گاڏي جي ٽڪر ۾ نامعلوم اڌڙوٽ شخص فوت جنهن جو لاش ڪار ۾ سوار همراهه تعلق اسپتال ڇڏي ويا سندس کيسي مان ڪاٻه شي برآمد نه ٿي آهي جنهن ڪري سندس سڃاڻپ نه ٿي سگهي آهي . وارثن جي ڳولا جاري آهي

گولاڙچي: ڇاتي جي ڪينسر بابت جاڳرتا مهم دوران شاگرديائيون شريڪ آهن

27هين آئيني ترميم آندي پئي وڃي، جنهن ۾ ملڪ کي تقسيم ڪرڻ وارو خطرناڪ منصوبو شامل آهي: سسئي پليجو

سنڌ کي ٻن يونٽن ۾ تقسيم ڪري نوان صوبا ٺاهڻ لاءِ صوبن جي رضامندي وارو آئيني حق ٻرابر ڪيو ايم جي مرضي موجب ڪمڻ جي سازش پئي ٿي

ارڙهين ترميم کي رول بيڪ ڪري صوبن جا وسيلا ۽ اختيار ڪسي مرڪز حوالي ڪرڻ جو منصوبو تيار ٿي رهيو آهي

سنڌ کي ٽڪرا ڪرڻ نه ڏينداسين، ايوان ۾ ويٺل نمائندن کي تحرڪ ۾ اچي خفيہ ڊرافٽ عوام آڏو آڻڻ جو مطالبو

ٺٽو (ذ ر) امڪاني طور تي 27هين آئيني ترميم آندي پئي وڃي جنهن ۾ ملڪ کي 9 انتظامي يونٽس ۾ تقسيم ڪرڻ وارو خطرناڪ منصوبو شامل آهي، اهڙن خيالن جو اظهار اڳوڻي سينيٽر سسئي پليجو
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

سيٺارجا پرسان پيءُ پاران ٽينگري سان مبينا جنسي ڏاڍائي، ڪيس داخل

ٽينگري ۽ ناني پاران 16 ڏينهن اڳ اين سي داخل ڪرائي وئي پر انصاف نه مليو

ٽينگري کي ميڊيڪل ليٽر جاري، رپورٽ اچڻ بعد وڌيڪ ڪارروائي ڪئي ويندي: پوليس

سيٺارجا (ن ع) سيٺارجا پرسان پيءُ پاران ٽينگري سان مبينا جنسي ڏاڍائي ٽينگري جي ناني جي فرياد تي سيٺارجا ٿاڻي تي ڪيس داخل،جوابدار گرفتار نه ٿي سگهيو تفصيلي رپورٽ موجب سيٺارجا پرسان ڏيپارجا جي ڳوٺ ٻانهڻ ۾ هڪ انسانيت سوز واقعو پيش آيو آهي جتي 13 ورهين
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: جسمم اڳواڻ فياض ڏاهري قومي ڏاهرا ۾ شامل ٿيڻ جو اعلان ڪري رهيو آهي

راڄوخاڻي ۾ 9 سالا ٽينگر سان زيادتي ڪيس جو جوابدار عدالت مان آساني سان فرار

عدالت پاران ضمانت رد ٿيڻ باوجود جوابدار علي رضا خاصخيلي پوليس جي موجودگي ۾ ڀڄي ويو

ٻيو جوابدار اڳ ۾ گرفتار ٿيل، متاثر ٽينگر جي والد جو احتجاج

راڄوخاڻي (ن ع) راڄوخاڻي ۾ 9 سالا معصوم ٽينگر اظهر علي خاصخيلي سان ٻه مهينا اڳ ٻن جوابدارن پاران مبينه زيادتي ڪيس جي ٻن جوابدارن مان هڪ جوابدار گرفتار ۽ جيل حوالي آهي جڏهن ته ٻيو جوابدار علي رضا خاصخيلي اڃان تائين پوليس گرفتار ناهي ڪري سگهي ، گذريل
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

ٺٽون دمبالو لڳ ڳوٺاڻن جو بااثر آبادگارن ۽ آبپاشي کاتي خلاف احتجاجي مظاهرو

ٺٽون دمبالو (ن ع) ٺٽون دمبالو لڳ ڳوٺ غازي مزاري جي ڳوٺاڻن جو بااثر آبادگارن ۽ آبپاشي کاتي خلاف احتجاجي
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

راولپنڊي: راجا بازار ۾ گٽر لائين جي تعمير دوران بازار ۾ گندو پاڻي بيٺل آهي

سکر پوليس جي ڪارروائي، منشيات سميت ٻه جوابدار گرفتار

سکر (بيورو رپورٽ) سکر پوليس طرفان سماجي برائين ۾ ملوث عنصرن خلاف
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

وفاقي حڪومت بي آءِ ايس پي مان سنڌ جي 6 لک 28 هزار مستحق عورتن جا نالا خارج ڪري ڇڏيا

بدين مان 82 هزار 959، جيڪب آباد مان 29 هزار کان وڌيڪ عورتن جا نالا ڪڍيا ويا

قمبر جا 38 هزار کان وڌيڪ، مٽياري جا 18 هزار کان وڌيڪ نالا خارج ڪيا ويا آهن:ذريعا

رهيل 11 ضلعن جي سروي رپورٽ پڌري ٿيڻ ڪانپوءِ نالا خارج ٿيڻ جو ڪل تعداد 11 لک ٿي ويندو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وفاقي حڪومت بينظير انڪم سپورٽ پروگرام تحت سنڌ ۾ رجسٽرڊ 6 لک 28 هزار مستحق عورتن جا نالا خارج ڪري ڇڏيا، سنڌ جي رهيل 11 ضلعن جي سروي رپورٽ پڌري ٿيڻ ڪانپوءِ
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

ٽبي سر ٽڙ ۾ ٻن سڳن ڀائرن کي قتل ڪندڙ جوابدار عدالت پيش

جوابدارن نظير، منور اقبال ۽ ملڪ چانڊيو کي ڪنري جي عدالت ۾ پيش ڪيو ويو

عدالت جوابدار منور ۽ ملڪ چانڊيو پاران ڏوهه جو اعتراف، وڌيڪ ٻه ڪيس ٻڌڻ داخل

ڪنري(ن ع) هڪ هفتو اڳ سر ٽڙ ۾ سڳاوتي تڪرار تان بيدردي سان قتل ٿيل ٻن پورهيت ڀائرن جان محمد ۽ صابر چانڊيو جي قتل ڪيس گرفتار ڇئي جوابدارن نظير چانڊيو منور چانڊيو اقبال ۽ ملڪ چانڊيو کي ٻيهر ڪنري جي عدالت ۾ پيش ڪيو عدالت ڪن ڏينهن جي ريمانڊ تي ڪيو پوليس حوالي ڪيو جڏهن ته عدالت ۾ ٻن جوابدارن منور ۽ ملڪ چانڊيو پاران قتل جو
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

خيرپور ۾ صحافين سان ٿيل ڦرمار ۽ چورين جا واقعا حل نه ٿيا، احتجاج

صحافي ثاقب صديقي، غلام مصطفيٰ ميتلو ۽ اطهر صديقي جي سامان هٿ نه آيو

صحافين جو آءِ جي ۽ صحافتي تنظيمن کان انصاف ۽ سامان جي واپسي لاءِ مطالبو

خيرپور (ذ ر)خيرپور ۾ ڪيترائي مهينا گذرڻ باوجود خيرپور جي صحافين سان ٿيل ڦرمار ۽ چورين جا واقعا اڃا تائين خيرپور پوليس حل نه ڪري سگهي آهي ايس ايس پي خيرپور صحافين کي صرف لولي پاپ ڏيڻ ۾ مصروف آهي جڏهن ته متاثر صحافين پاران احتجاج جاري آهي خيرپور ۾ گذريل ڪجهه مهينن دوران صحافي ثاقب صديقي غلام مصطفيٰ ميتلو بزرگ صحافي محمد اطهر صديقي ۽ ٻين سان موٽرسائيڪل ڦرلٽ ۽ گهرن ۾ چورين جا
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

خيرپور ۽ ڀرپاسي مليريا وڳهي ٽينگري فوت، انيڪ 3 ٿي ويو

خيرپور(ذ ر) صحت کاتي جي نااهلي ڪري خيرپور ۽ آس پاس مليريا وبا جي صورتحال اختيار ڪري وئي آهي وڌيڪ هڪ معصوم
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

فيصل آباد: هڪ شخص مٽي تي ٻارڻ لاءِ ڪاٺيون ڪٽي اچي رهيو آهي

ڏگهڙي ۾ عورت جو مڙس جي ظلمن خلاف احتجاجي مظاهرو انصاف جو مطالبو

ڏگهڙي(ن ع) ڏگهڙي مڙس نشو واپرائي تشدد ڪندو آهي،گهر کي باهه ڏئي ساڙي منهنجا ٻار ڪسي ورتا آئس تحفظ ۽ انصاف جي لاءِ ڏانهن جي لاءِ عورت ڏگهڙي پريس ڪلب پهتي،انور آباد ڪالوني ڏگهڙي جي رهواسڻ مسمات آسيه
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: ٻارڙا گند سان ڀريل نالو ڏسي رهيا آهن

لاڙڪاڻو: هڪ لاڏائو ڪٽنب گڏهه گاڏي تي وڃي رهيو آهي

حيدرآباد ۾ ينگ ڊاڪٽرز جو نوجوان جي ڦوتڪي واري ڪيس تي احتجاج

جاچ مڪمل ٿيڻ کان اڳ ڪيس داخل ٿيڻ افسوسناڪ عمل آهي: روشن چانڊيو

اسپتال ۾ 550 ڊينگي مريض داخل آهن، ڊاڪٽرن جي کوٽ سبب علاج جو عمل متاثر آهي

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) ينگ ڊاڪٽرز ايسوسيئيشن سنڌ جي صدر ڊاڪٽر روشن چانڊيو نرسن ۽ پيرا ميڊيڪل عملي سان گڏ پريس ڪانفرنس ڪندي چيو آهي ته پوليس پاران نوجوان جي علاج دوران فوت ٿيڻ واري واقعي جي جاچ مڪمل ٿيڻ کان اڳ ڪيس داخل ڪرڻ افسوسناڪ عمل
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

ترقياتي منصوبن جي وقت سر مڪمل ڪرڻ سنڌ حڪومت جي اولين ترجيح آهي:جام اڪرام الله

پ پ عوامي خدمت جي مشن تي قائم آهي، ترقي ۽ خوشحالي جو سفر وڌيڪ اڳتي وڌايو ويندو

ترقياتي منصوبن تي تيزي سان عملدرآمد جاري آهي 15 ڪلوميٽر ڊگهي نئين روڊ جي تعمير مڪمل ڪئي وئي آهي

سکر (بيورو رپورٽ) صوبائي وزير صنعت ۽ واپار جام اڪرام الله خان ڌاريجو جي هدايت تي تڪ بي ايس-22 پنو عاقل جي مختلف علائقن ۾ ترقياتي منصوبن تي تيزي سان عملدرآمد جاري آهي. جام اڪرام الله ڌاريجو جي اڳواڻي هيٺ علائقي ۾ 15 ڪلوميٽر ڊگهي نئين روڊ جي تعمير
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

ساماري لڳ پرائمري استاد جي گهر مان لکين رپين جي چوري، ڳوٺاڻن جو سخت احتجاج

نامعلوم چورن 3 لک روڪ رقم، سون، چاندي، ٻسٽل ۽ ضروري ڪاغذن سميت قيمتي سامان کڻي فرار

يوسي چيئرمين، پي پي اڳواڻ ۽ واپاري برادري متاثر استاد سان ملاقات ڪري همدردي ظاهر ڪئي

سامارو (ن ع) ساماري لڳ پرائمري استاد جي گهران لکين رپين جو سامان روڪ رقم چوري سخت احتجاج ساماري لڳ يوسي نورخان جي پ پ ڪائونسلر ديوان سالهي جي پاڙي ۾ ڳوٺ موتي رام سالهي جي رهواسي پرائمري پريم چند سالهي جي گهر رات دير سان نامعلوم چورن چوري ڪري 3 لک رپيا روڪ ڊيڪ ڪلو چاندي 8 تولا سون رقم لائسنس وارو
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: پارلياماني رپورٽرز ايسوسيئيشن جي چونڊ جي موقعي تي ورتل فوٽو

مٽياري واسي نوجوان زاهد ميمڻ گهوٽڪي ڪچي واري علائقي مان بازياب

48 ڪلاڪن جي آپريشن بعد مغوي زاهد ميمڻ کي بازياب ڪرايو آهي: ڊي آءِ جي حيدرآباد

زاهد ميمڻ هڪ مهينو اڳ ملتان ڪيلي جو واپار ڪرڻ لاءِ ويو هو جتان هو اغوا ٿي ويو هو

مٽياري (ذ ر) مٽياري واسي نوجوان پورهيت زاهد ميمڻ گهوٽڪي ڪچي واري علائقي مان بازياب، ڊي آءِ جي حيدرآباد طارق رزاق ڌاريجو پاران مغوي جي ڪچي ۾ آپريشن بعد بازياب ڪرائڻ جي دعوا. مسلسل 48 ڪلاڪن جي آپريشن بعد مغوي زاهد ميمڻ کي بازياب ڪرائي ورتو
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

ڏري ميرواهه ۾ گندي پاڻي جي نالي کي ڪڍڻ خلاف ڳوٺاڻن جو احتجاج

ڳوٺ ۾ پراڻو نيڪال سسٽم هٽ سان بند ڪيو ويو آهي: مظاهرين

ٺڏون نالو اسڪول ۽ گهرن طرف موڙيو پيو وڃي، جيڪا ذاتي دشمني جو نتيجو آهي

ڏري ميرواهه (ن ع) ڏري ميرواهه ڳوٺ ڏنڊي ڏري جا رهواسي احتجاج ڪندي چيو ته گندي پاڻي جو نالو گهرن ۽ سرڪاري اسڪول ڏانهن موڙيو پيو وڃي احتجاج جي اڳواڻي امداد حسين استاد الطاف حسين خادم حسين الاهي بخش رفيق احمد جوڳي ۽ ٻين ڪئي جن ميڊيا آڏو
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

نصيرآباد ۾ ڪنڀي گهر ڪيل غني امان چانڊيو، سرمد ميراڻي سميت ٻين جي آزادي لاءِ مظاهرو

وائيس آف مسنگ پرسن پاران سسئي لوهار، سعيد چانڊيو، امجد سنڌي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج

سنڌ اندر جبري گمشدگي ۾ تيزي ۽ مسلسل انساني حقن جي لتاڙ ٿي رهي آهي: اڳواڻ

نصيرآباد (ن ع) وائيس آف مسنگ پرسن سنڌ جي سڏ تي ڪراچي سان ڪنڀي گهر ڪيل غني امان چانڊيو سرمد ميراڻي سميت ٻين قومي ڪارڪنن جي آزادي لاءِ نوناري محلي کان سسئي لوهار سعيد چانڊيو امجد سنڌي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ پريس ڪلب تائين احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

نصيرآباد: غني آدم جي بازيابي لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

پاڪستان ۽ ترڪي جي وچ ۾ تاريخي ۽ خدم نه ٽٽڻ دوستي آهي: ڊاڪٽر مجيب صحرائي

سنڌ مدرسہ يونيورسٽي ۾ ترڪي جي ريپبلڪ ڏي جي موقعي تي تقريب منعقد ڪئي وئي

خان بهادر حسن علي آفندي روس سان جنگ ۾ سلطنت عثمانيه جي مدد ڪئي هئي: اڳواڻ

ڪراچي (بيورو رپورٽ)سنڌ مدرسة الاسلام يونيورسٽي جي وائيس چانسلر ڊاڪٽر مجيب صحرائي چيو آهي ته پاڪستان ۽ ترڪيه جي وچ ۾ تاريخي ۽ ختم نه ٿيندڙ دوستي آهي جيڪا خوشي، تڪليفن جنگين امن ۽ ٽيڪنيڪل شعبن ۾ سهڪار وارن موقعن تي ثابت ٿي آهي
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

ماٿيلي ۾ جبري ڪنڀي گم ڪيل قومي ڪارڪنن جي آزادي لاءِ احتجاجي ريلي

جسقم، سنڌ سڀا ۽ جسٽ جي اڳواڻن پاران ريلي ڪڍي سخت نعريبازي ڪئي وئي

غني امان چانڊيو، سرمد ميراڻي ۽ ڏاڏي جکراڻي کي فوري طور آزاد ڪيو وڃي:مظاهرين

ميرپور ماٿيلو (ن ع) ميرپور ماٿيلو ۾ جبري ڪنڀي گم ڪيل قومي ڪارڪنن غني امان چانڊيو، سرمد ميراڻي، ڏاڏي جکراڻي ۽ ٻين ڪنڀي گم ڪيل قومي ڪارڪنن جي آزادي لاءِ قوم پرست پارٽين پاران ريلي ڪڍي احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو جي نيشنل ڪانگريس جي شاگرد
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

دادو ۾ پير ڳڇيو شاخ جي آبادگارن جو پاڻي لاءِ احتجاج، آبپاشي کاتي خلاف ڌرڻو

آبپاشي عملو پيسن عيوض پاڻي وڪرو ڪري رهيو آهي، پير ڳڇيو شاخ خشڪ پيل آهي

فوري طور زرعي پاڻي فراهم ڪيو وڃي، ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو:مظاهرين

دادو(رپورٽ:- ولي محمد لنڊ) پير ڳڇيو شاخ جا آبادگار زرعي پاڻي جي حاصلات جي روڊن تي پهچي ويا، آبپاشي عملي خلاف مظاهرو نعريبازي، دادو ۾ پير ڳڇيو شاخ جي آبادگارن پاران زرعي پاڻي جي فراهمي لاءِ علامه آءِ آءِ قاضي لائبريري کان هٿن ۾ پلي ڪارڊ کڻي پيادل مارچ ڪري نعريبازي
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

دادو: پيرڳڇيو شاخ جا آبادگار آبپاشي عملدار خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

لاڙڪاڻي پرسان پوليس اهلڪار جي شهادت بعد ڳوٺ تي چڙهائي، 15 شڪي گرفتار

جوابدارن جي گرفتاري لاءِ ضلعي جي مختلف ٿاڻن جي پوليس ڳوٺ ٻقاپور تي چڙهائي ڪئي

مبينا طور 15 کان وڌيڪ شڪي ماڻهو گرفتار، واقعي ۾ اسان ڪنهن به طرح ملوث نه آهيون: ڳوٺاڻا

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻو پوليس طرفان ٻه ڏينهن اڳ هٿياربندن جي فائرنگ ۾ شهيد ٿي ويل ٻقاپور لڪرو جي انچارج پوليس اهلڪار مشتاق تنيو جي ڪيس ۾ ملوث جوابدارن جي گرفتاري لاءِ ضلعي جي مختلف ٿاڻن جي پوليس ڳوٺ ٻقاپور تي چڙهائي ڪري مبينا طور 15 کان وڌيڪ
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ ڳوٺاڻن جو بااثرن جي مبينا ناجائزين خلاف احتجاجي مظاهرو

باقراڻي جي ڳوٺ ڪمون ٻنگلو جي رهواسين پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪيو

بااثر نثار بروهي هٿيان جي زور تي نوجوان رضوان جانوري کي اغوا ڪري 40 هزار رپيا ڦر ڪيا آهن: الزام

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي تعلقي باقراڻي جي ڳوٺ ڪمون بنگلو جي رهواسين بااثرن جي مبينا ناجائزين خلاف پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪيو ان موقعي تي احتجاج ڪندڙ ڳوٺاڻي ضمير علي جانوري پنهنجي پاءُ نظير احمد، پٽ راڄا، ڀائٽين شاهزيب ۽ رضوان جانوري سان گڏجي ميڊيا آڏو دانهيندي الزام لڳايو ته گذريل 27 آڪٽوبر جي شام جي وقت
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

ڪراچي ۽ حيدرآباد ۾ ڊينگي جو مرض وبائي صورت اختيار ڪري ويو آهي:حليم عادل شيخ

سنڌ حڪومت ۽ صحت کاتو ڊينگي جي مرض تي ضابطو آڻڻ ۾ ناڪام ٿي ويا آهن

حڪمرانن جي ڪرپشن صحت کاتي سوڌو سرڪاري کاتن کي اوڌهي جيان چٽي ڇڪي آهي

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) تحريڪ انصاف سنڌ جي صدر حليم عادل شيخ ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي اعلان ڪيو ته جلد پ پ جي بجاءِ تحريڪ هلائي ويندي،هن چيو ته ڪراچي ۽ حيدرآباد ۾ ڊينگي جو مرض وبائي صورت اختيار ڪري ويو آهي جنهن
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان ۾ تيز رفتار ڪار ۽ موٽر سائيڪل ۾ ٽڪر، ٻه ڄڻا فوت

بلڙي شاهه ڪريم روڊ ٽائون ميل بس اسٽاپ تي تيز رفتار ڪار ۽ موٽرسائيڪل ۾ ٽڪر ٿي پيو

حادثي جي نتيجي ۾ ممتاز نارو ۽ نظير نارو ٿڏي تي فوت ٿي ويا، لاش اسپتال منتقل

ڊرائيور موقعي تان فرار، پوليس ڪار کي پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو، ڪيس داخل نه ٿيو

ٽنڊو محمد خان(ذ ر) ٽنڊو محمد خان جي بلڙي شاهه ڪريم روڊ تي تيز رفتار ڪار، موٽر سائيڪل جي ٽڪر ۾ 2 نوجوان ٿڏي تي فوت ، ڪار ڪاهي ۾ ڪري پئي ، ڊرائيور فرار ٿي ويو، خبر موجب ٽنڊو محمد
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان: روڊ حادثي ۾ فوت ٿيل ٻن ڄڻن جا لاش

ٽنڊو پوليس واپاري جي ايجنسي تي ٿيل ڦر ڪيس جا ٻه مُک جوابدار گرفتار ڪري ورتا

شيرازي محلي ۾ ڏينهن ڏٺي ڦر ڪندڙ جوابدارن هڪ لک 90 هزار ۽ 2 موبائل ڦر ڪيا هئا

گرفتار جوابدار ٻين ضلعن ۾ به ڦرن ۽ ڏوهن جو اعتراف ڪيو آهي: ايس ايس پي

ٽنڊو(ذ ر) هفتو اڳ ڏينهن ڏٺي ٺٽي شهر مان واپاري عبدالرحيم ٿهڙيو جي ڊسٽريبيوشن ايجنسي تان ڌاڙو هڻي روڪ رقم ۽ موبائيل فونون ڦر ڪرڻ واري واردات ۾ ٺٽو پوليس ٻن مُک جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو ڦر ٿيل رقم مان 50 هزار رپيه ۽ 2 موبائيل فونون برآمد ڪيون ويون
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

گهوٽڪي: ميونسپل ملازم پگهار نه ملڻ خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

گهوٽڪي ۾ ميونسپل ملازمن جو پگهارن جي بحالي لاءِ 23 ڏينهن به احتجاج جاري

گهوٽڪي(ن ع) گهوٽڪي ميونسپل ملازمن پاران پگهارن جي بحالي لاءِ 23 ڏينهن کان احتجاجي ڪئمپ جاري گهوٽڪي بار جي صدر شاهنواز وسير سٽ سميت احتجاجي ڪئمپ تي پهچي ويو تفصيل موجب ڇهن سالن کان سياسي
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

ڪنري ڏوپان شاخ اسٽاپ تي دوڪانن مان چوري، شٽر بند ڪري احتجاج ڌرڻو

عطا الله سولنگي ۽ ماجد ڪيري جا دوڪان مان چور هزارين رپين جو سامان ٻهاري ويا

دڪاندارن جو علائقي ۾ چورين جي وڌندڙ وارداتن ۽ پوليس جي غفلت خلاف سخت نعريبازي

بدامني تي نوٽس وٺي تدارڪ ڪيو وڃي، ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو: مظاهرين

ڪنري (ن ع) ڪنري لڳ ڏوپان شاخ اسٽاپ تي ٻن دوڪاندارن عطا الله سولنگي ۽ ماجد ڪيري جي دوڪانن مان گذريل رات نامعلوم چوري ڪاٽ هڻي هزارين رپين جو سامان چوري ڪري ويا واقعي خلاف
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

مٺي لڳ گئس سلينڊر ڦاٽڻ سبب زخمي ٿيل نوجوان فوت

مٺي (ذ-ر) مٺي جي سنڌ ڪول اٿارٽي ڪالوني ۾ گئس سلينڊر ڦاٽڻ سبب زخمي ٿيل نوجوان ارباب علي بجير به زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو ڪجهه ڏينهن گهر ۾ گئس سلينڊر ڦاٽڻ سبب باهه لڳي
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

ليڊي هيلٿ ورڪر شبانا شاهاڻي جو پوليس تي ڪوڙو ڪيس داخل ڪرڻ جو الزام

مخالفن جي چوڻ تي پوليس 9 Cجو ڪوڙو ڪيس داخل ڪيو آهي: شبانا شاهاڻي

منهنجي پٽ راحيل شاهاڻي کي قتل ڪيو ويو هاڻي مونکي حراسان ڪيو پيو وڃي

راڌڻپور (ن ع) هڪ هفتو اڳ ڪمبٽ پوليس پاران منشيات جو ڪيس داخل ڪرڻ ڪورٽ سگهوري پاران ضمانت ڏيڻ بعد جيل مان آزادي بعد ليڊي هيلٿ ورڪر شبانا شاهاڻي پنهنجي معصوم نياڻين سان گڏ قرآن پاڪ کڻي راڌڻپور ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي چيو ته اسان جي مخالفن جي چوڻ
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

مٽياري: ڌاڙيلن جي چنبي مان بازياب ڪرايل نوجوان

ميرپور ماٿيلو ويجهو مبينا اغوا ٿيل نارِي جي بازيابي لاءِ احتجاجي مظاهرو

ڳوٺ علي خان نائچ جي رهواسين پاران ايس ايس پي آفيس آڏو ڌرڻو هنيو

پوليس جوابدارن جي سهولتڪار بڻيل آهي ايف آءِ آر باوجود ليلا بازياب ناهي ٿي:مظاهرين

ميرپور ماٿيلو (ن ع) ميرپور ماٿيلو ويجهو ڳوٺ علي خان نائچ جي رهواسين جو مبينا طور اغوا ٿيل ناري جي بازيابي لاءِ ايس ايس پي گهوٽڪي جي آفيس آڏو احتجاجي مظاهرو ڌرڻو نياڻي جي بازيابي ۽ جوابدارن جي گرفتاري جو مطالبو تفصيل موجب ميرپور ماٿيلو ويجهو ڳوٺ علي خان نائچ
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

ماٿيلو: ڳوٺ علي خان نائچ جا رهواسي نياڻي جي بازيابي لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

شهدادپور ۾ پوليس ڪارروائي ڪري ٻن ڊوائيز هولڊرن کي گرفتار ڪري ورتو، ڪيس داخل

شهدادپور (ن ع) شهدادپور پوليس شهر جي راجپوت ڪالوني ۾ مٽياري ضلعي جي سعيدآباد جون رومنگ ڊوائيسون هلائي لڪ چپ ۾ عورتن جي بي آءِ ايس پي وظيفي جي رقم مان غيرقانوني ڪٽوتي ڪري غبن ڪندڙ جاز ڪيش جون رومنگ
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

عورت زيادتي ڪيس ۾ اڳوڻو ايس ايڇ او جي سکر هاءِ ڪورٽ مان ضمانت منظور

مير خادم ٽالپر سکر عدالت بعد ميرپورخاص عدالت مان به 6 ڏينهن جي ڪچي ضمانت حاصل ڪري ورتي

ڌيءَ جي بازيابيءَ جي ٽالي تي ايس ايڇ او ڪمري ۾ وٺي لڄالت جو نشانو بڻايو: عاليا شيخ

ايس ايڇ او ڪيس تان هٿ ڪڻ لاءِ پئسن جي لالچ ۽ رستي مان ڪڻائي ڇڏڻ جون ڌمڪيون پيو ڏي

ڊي آءِ جي ميرپورخاص ۽ ايس ايس پي ميرپورخاص تعاون ڪري رهيا آهن، سنڌن جاچ مان مطمئن آهيان

ميرپورخاص(بيورو رپورٽ) ميرپورخاص ۾ ايس ايڇ او تي لڄالت جو الزام لڳائيندڙ عورت پاران ايس ايڇ او تي ڌمڪيون ڏيڻ ۽ ڪيس تان هٿ ڪڻ لاءِ پئسن جي لالچ ڏيڻ جو الزام عورت عاليا شيخ چيو آهي
بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: سنڌ مدرسة الاسلام يونيورسٽي جو وائيس چانسلر ڊاڪٽر مجيب صحرائي ڊي آءِ جي پير محمد شاهه کي شيلڊ ڏئي رهيو آهي

بلوچن ۽ سنڌين ۾ فرق ناهي، اسان ڌرتي لاءِ قربانيون ڏنيون آهن: سردار يار محمد رند

بلوچستان ۾ ٽاڪا لٽيا پيا وڃن پوليس کي مارڻو پيو وڃي ايس ايڇ او به شهيد ٿي رهيا آهن

پ پ ۽ ن ليگ جو حڪومتي اتحاد غير فطري آهي ان ڪري اختلاف وڌي رهيا آهن

سيوهڻ(ن ع) سيوهڻ لڳ ڳوٺ سونهري ۾ رند برادري جو ڪٺ منعقد ڪيو ويو جنهن ۾ بلوچستان سان تعلق رکندڙ اڳوڻي وفاقي وزير ۽ رند برادري جي چيف سردار يار محمد رند خاص مهمان طور شرڪت ڪئي ان موقعي تي سردار يار محمد رند ڪٺ واري جلسي کي خطاب ڪندي ۽ ميڊيا
بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 5

سيوهڻ: سردار يار محمد رند گڏ ميڙاڪي ۾ اچي رهيو آهي

ٽنڊو محمد خان پوليس جون ڪارروائيون، 7 موٽرسائيڪلون برآمد، 2 جوابدار گرفتار

ٽنڊو محمد خان (ذ ر) ٽنڊو محمد خان موٽر سائيڪلن جي چوري جي وڌندڙ وارداتن تي ايس ايس پي ٽنڊو محمد خان حسيب
بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 5

ڪڻڪ ۽ ٽماٽن جي درآمد فوري بند ڪئي وڃي، مقامي هارين جو استحصال پيو ٿئي: نديم قمر

آءِ ايم ايف ايگريڪلچر جي ڪنهن به شعبي ۾ اڳهه مقرر ڪرڻ نٿي ڏي ته پوءِ حڪومت جو ڪڻڪ ۾ ڪهڙو مفاد آهي

ان وقت سنڌ جو ٽماٽو تيار آهي ۽ ڪمند تيار آهي، اهڙي وقت ڪڻڪ ۽ ٽماٽو ٻاهران گهرائڻ آبادگارن ۽ هارين سان ظلم آهي

حڪومت پنهنجي پاليسين تي نظرثاني ڪري، هر قسم جي زرعي جنسن مان ٺهندڙ شين ٻاهران گهرائڻ تي ٻن سالن لاءِ پابندي لڳائي وڃي

حيدرآباد(رپورٽ غلام حسين خاصخيلي) ايوان زراعت سنڌ جي پيٽرن ان چيف ۽ مرڪزي صدر ڊاڪٽر سيد نديم قمر متحده عرب امارات، برازيل ۽ ويتنام مان 80 هزار ميٽرڪ ٽن ڪڻڪ سان ڀريل ڪڻڪ جا ٽي جهاز
بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 5

نوابشاهه ۾ ڳوٺاڻن جو پنهنجي مائٽن خلاف احتجاجي مظاهرو

نوابشاهه(س ر) تعلقي دوڙ جي ڳوٺ پيرونمل جي رهواسي وارث ديناري پنهنجي
بقايا نمبر 47 ڏسو صفحو 5

صحت کاتي ڪرونا وبا دوران ڀرتي ڪيل ڊيلي ويجز ملازمن کي فارغ ڪري ڇڏيو

ڊي ايڇ او خيرپور 119 ملازمن کي نوڪرين مان ڪڍڻ جو آرڊر جاري ڪيو

اسان کي قوم جي خدمت عيوض اعزاز ڏيڻ بدران بيروزگار ڪيو ويو آهي: ملازم

خيرپور(ذ ر) 4 سال اڳ صحت کاتي سنڌ طرفان ڪرونا وبا دوران ڀرتي ڪيل ڊيلي ويجز ملازمن کي نوڪرين مان فارغ ڪري ڇڏيو ڊي ايڇ او خيرپور ڪرونا دوران خدمتون سرانجام ڏيندڙ 119 ملازمن کي نوڪرين مان ڪڍڻ جو آرڊر جاري ڪري ڇڏيو تفصيل موجب متاثر ملازمن ۾ ميڊيڪل اسٽوڊنٽس، نرسنگ، ڊيٽا انٽري آپريٽر ۽ والينٽيئر شامل آهن، ملازمن ۾
بقايا نمبر 44 ڏسو صفحو 5

ٺٽي جي عدالت عام چونڊن ۾ حملي جي چار جوابدارن کي 5 سال قيد ۽ هڪ لک رپيه ڏنڊ جي سزا

ٺٽو (ذ ر) 8 فيبروري 2024ع ۾ عام چونڊن واري ڏينهن تي ڪينجهر ٿاڻي جي حد ۾ جوابدارن پاران حملو ڪري چئن ڳوٺاڻن کي زخمي ڪرڻ واري ڪيس ۾
بقايا نمبر 48 ڏسو صفحو 5

هالا ۾ ميڊيڪل اسٽور تي هٿياربندن جي ڪاهه، ملازم يرغمال، ڦرلٽ

جٽ ناڪا پرسان چار هٿياربند اسٽور تي حملو ڪري موبائل ۽ روڪ رقم کڻي فرار

پوليس واقعي واري هنڌ پهچي فوٽيج حاصل ڪري جوابدارن جي ڳولا شروع ڪري ڇڏي

هالا (ت ر) هالا شهر جي مصروف ترين علائقي ۾ چئن هٿياربندن پاران ميڊيڪل اسٽور تي ڪاهه ڪري هٿيارن جي زور تي اسٽور ملازم کي يرغمال بڻائي باآساني فرار ٿي ويا ـ جٽ ناڪا پرسان ڊاڪٽر رضوانا ميمڻ ۽ ڊاڪٽر نديم ميمڻ جي ڪلينڪ آڏو قائم ميڊيڪل اسٽور تي اوچتو ٻن موٽر سائيڪلن تي سوار چئن هٿياربندن اسٽور ملازم کي يرغمال بڻائي نچ موبائلون ۽
بقايا نمبر 45 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻو: هڪ شخص روڊ ڪناري اسٽال تي برتن وڪرو ڪري رهيو آهي

ڏوڪڙ ۾ هٿياربندن جو صحافي اصغر ٿهيم جي گهر تي حملو، اغوا جي ڪوشش ناڪام

هٿياربندن گهر ڀاتين کي يرغمال بڻائي صحافي کي اغوا ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي

چوڪيدار جي فائرنگ تي جوابدار فرار، واقعي تي ايس ايس پي شڪارپور جو نوٽيس

واقعي ۾ ملوث جوابدارن کي ڪنهن به صورت ۾ بخش نه ڪيو ويندو: ايس ايس پي

ڏوڪڙ (ن ع) ڏوڪڙ ۾ اناج جي واپاري ۽ سينيئر صحافي اصغر ٿهيم جي گهر تي هٿياربندن جي ڪاهه،گهر ۾ داخل ٿي گهر ڀاتين کي يرغمال بڻائي واپاري ۽ سينيئر صحافي اصغر ٿهيم کي اغوا ڪرڻ جي ڪوشش،چوڪيدار جي فائرنگ تي هٿياربند فرار،ٿهيم برادري ،صحافين ۽ پوليس پاران
بقايا نمبر 46 ڏسو صفحو 5

ڏوڪڙ: صحافي اصغر ٿهيم کي اغوا ڪرڻ جي ڪوشش خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

بدين ۾ عورت جو پٽ سان گڏجي ڏيرن خلاف احتجاجي مظاهرو انصاف جو مطالبو

بدين(ذ ر) بدين ويجهو ڳوٺ لڪاڏنو ساريجو جي رهواسڻ مسمات پاڪ پري ۽ نصير ساريجو گذريل ڏينهن پنهنجي ڳوٺ لڪاڏنو ساريجو ۾ پنهنجي گهر تي هنگامي پريس ڪانفرنس ڪندي ٻڌايو ته منهنجي گهر وارو نور احمد ساريجو جي
بقايا نمبر 49 ڏسو صفحو 5

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.